

DIREKTIVE

DIREKTIVA (EU) 2019/1 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 11. decembra 2018

**o kreelitvi vloge organov držav članic, pristojnih za konkurenco, da bodo učinkoviteje uveljavljali
pravila konkurence, in o zagotavljanju praviilnega delovanja notranjega trga**

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti členov 103 in 114 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Člena 101 in 102 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) spadata na področje javnega reda in bi ju bilo treba učinkovito uporabljati po vsej Uniji, da se prepreči izkrivljanje konkurence na notranjem trgu. Učinkovito uveljavljanje členov 101 in 102 PDEU je nujno, da se zagotovijo bolj pošteni in bolj odprti konkurenčni trgi v Uniji, na katerih si podjetja v prvi vrsti konkurirajo glede na svojo uspešnost in brez ovir za vstop na trg, ki jih postavljajo podjetja sama, kar jim omogoča ustvarjanje blaginje in delovnih mest. S tem se ščitijo potrošniki in podjetja, ki poslujejo na notranjem trgu, pred poslovnimi praksami, ki ohranjajo umetno visoke cene blaga in storitev, ter se povečuje njihova izbira inovativnega blaga in storitev.
- (2) Uveljavljanje členov 101 in 102 PDEU v javnem interesu zagotavljajo nacionalni organi, pristojni za konkurenco (NOK), v državah članicah vzporedno s Komisijo v skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 1/2003 ⁽³⁾. NOK in Komisija skupaj sestavljajo mrežo javnih organov, ki v tesnem sodelovanju uporabljajo pravila konkurence Unije (v nadaljnjem besedilu: Evropska mreža za konkurenco).
- (3) S členom 3(1) Uredbe (ES) št. 1/2003 so NOK in nacionalna sodišča obvezani, da uporabijo člena 101 in 102 PDEU za sporazume, sklepe podjetniških združenj, usklajena ravnanja ali zlorabo prevladujočega položaja, ki lahko vplivajo na trgovanje med državami članicami. V praksi večina NOK uporablja nacionalno konkurenčno pravo vzporedno s členoma 101 in 102 PDEU. Zato je neizogibno, da ima ta direktiva, katere cilj je zagotoviti, da bodo imeli NOK jamstva za neodvisno delovanje, vire ter pooblastila za uveljavljanje pravil konkurence in izrek glob, ki so potrebne za učinkovito uporabo členov 101 in 102 PDEU, vpliv na nacionalno konkurenčno pravo, kadar ga vzporedno uporabljajo NOK. Poleg tega nacionalno konkurenčno pravo, ki ga NOK uporabljajo za sporazume, sklepe podjetniških združenj ali usklajena ravnanja, ki lahko vplivajo na trgovanje med državami članicami, ne bi smelo priversti do drugačnega izida, kot je izid, ki ga dosežejo NOK v skladu s pravom Unije na podlagi člena 3(2) Uredbe (ES) št. 1/2003. Zato je v takih primerih vzporedne uporabe nacionalnega konkurenčnega prava in prava Unije nujno, da imajo NOK enaka jamstva za neodvisno delovanje, vire ter pooblastila za uveljavljanje pravil konkurence in izrek glob, kot so potrebna za zagotovitev, da ne bo dosežen drugačen izid.

⁽¹⁾ UL C 345, 13.10.2017, str. 70.

⁽²⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 14. novembra 2018 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 4. decembra 2018.

⁽³⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1/2003 z dne 16. decembra 2002 o izvajanju pravil konkurence iz členov 81 in 82 Pogodbe (UL L 1, 4.1.2003, str. 1).

- (4) Poleg tega bi pooblastilo NOK, da lahko v zvezi s podjetjem, ki je predmet preiskave, pridobijo vse informacije, vključno v digitalni obliki, ne glede na nosilec, na katerem so shranjene, vplivalo tudi na obseg pooblastil NOK, kadar v začetnih fazah njihovega postopka sprejmejo zadevni preiskovalni ukrep na podlagi nacionalnega konkurenčnega prava, ki se uporablja vzporedno s členoma 101 in 102 PDEU. Če bi se NOK podelila preiskovalna pooblastila, ki bi se razlikovala v obsegu glede na to, ali bodo v končni fazi uporabljali le nacionalno konkurenčno pravo ali pa bodo vzporedno uporabljali tudi člena 101 in 102 PDEU, bi se oviralo učinkovito uveljavljanje konkurenčnega prava na notranjem trgu. Zato bi morale področje uporabe te direktive zajemati uporabo členov 101 in 102 PDEU na samostojni osnovi in vzporedno uporabo nacionalnega konkurenčnega prava v isti zadevi. V zvezi z zaščito izjav za prizanesljivost in vlog za poravnavo bi morala ta direktiva zajemati tudi uporabo nacionalnega konkurenčnega prava na samostojni osnovi.
- (5) Nacionalno pravo številnim NOK preprečuje, da bi imeli potrebna jamstva za neodvisno delovanje, vire ter pooblastila za uveljavljanje pravil konkurence in izrek glob, s katerimi bi lahko pravila konkurence Unije učinkovito uveljavljali. To slabi njihovo zmožnost za učinkovito uporabo členov 101 in 102 PDEU ter za uporabo nacionalnega konkurenčnega prava vzporedno s členoma 101 in 102 PDEU. Na podlagi nacionalnega prava na primer mnogi NOK nimajo učinkovitih orodij za pridobivanje dokazov o kršitvah členov 101 in 102 PDEU ali za izrek glob podjetjem, ki pravo kršijo, ali pa nimajo ustreznih človeških in finančnih virov ter neodvisnosti delovanja, ki bi jih potrebovali za učinkovito uporabo členov 101 in 102 PDEU. Zaradi tega zadevni organi morda sploh ne morejo ukrepati ali pa so njihovi ukrepi za uveljavljanje pravil konkurence omejeni. Ker veliko NOK nima jamstev za neodvisno delovanje, virov ter pooblastil za uveljavljanje pravil konkurence in izrek glob, da bi lahko učinkovito uporabljali člena 101 in 102 PDEU, so izidi postopkov za podjetja, ki so udeležena pri teh protikonkurenčnih ravnanjih, lahko zelo različni in so odvisni od države članice, v kateri ta podjetja poslujejo. Morda se zanje pravila iz členov 101 in 102 PDEU ne bodo uveljavljala ali pa bo uveljavljanje neučinkovito. V nekaterih državah članicah se lahko podjetja na primer izognejo obveznosti plačila glob zgolj s prestrukturiranjem.
- (6) Posledice neenakega uveljavljanja členov 101 in 102 PDEU, če se uporabljata na samostojni osnovi ali pa vzporedno z nacionalnim konkurenčnim pravom, so neizkoriščene priložnosti za odpravo ovir za vstop na trg in za vzpostavitev bolj poštenih konkurenčnih trgov po vsej Uniji, na katerih podjetja konkurirajo glede na svojo uspešnost. To vpliva na podjetja in potrošnike zlasti v tistih državah članicah, kjer so NOK slabše opremljeni za učinkovito uveljavljanje pravil konkurence. Podjetja ne morejo konkurirati glede na svojo uspešnost, če obstajajo varna zatočišča za protikonkurenčna ravnanja, na primer zato, ker ni mogoče pridobiti dokazov za protikonkurenčna ravnanja ali ker se lahko podjetja izognejo obveznosti za plačilo glob. To podjetja odvrača od vstopa na takšne trge, uveljavljanja svojih pravic do ustanavljanja ter zagotavljanja blaga in storitev na teh trgih. Potrošniki iz držav članic, v katerih je manj uveljavljanja pravil konkurence, niso deležni koristi učinkovitega uveljavljanja pravil konkurence. Zaradi neenakega uveljavljanja členov 101 in 102 PDEU, če se uporabljata na samostojni osnovi ali pa vzporedno z nacionalnim konkurenčnim pravom, po vsej Uniji se izkrivlja konkurenca na notranjem trgu in slabi njegovo pravilno delovanje.
- (7) Vrzeli in omejitve pri orodjih in jamstvih NOK slabijo sistem vzporednih pooblastil za uveljavljanje členov 101 in 102 PDEU, ki po zasnovi deluje kot skladna celota na podlagi tesnega sodelovanja v okviru Evropske mreže za konkurenco. Ta sistem je odvisen od tega, ali se lahko organi medsebojno zanesejo, da bodo izvedli ukrepe za ugotavljanje dejstev v imenu drug drugega, da bi spodbudili sodelovanje in medsebojno pomoč med državami članicami. Vendar to načelo ne deluje najbolje, dokler nekateri NOK še vedno nimajo na voljo ustreznih orodij za ugotavljanje dejstev. Kar zadeva druge ključne vidike, si NOK ne morejo nuditi medsebojne pomoči. V večini držav članic se lahko na primer podjetja, ki poslujejo čezmejno, plačilo glob izognejo preprosto tako, da niso pravno prisotna na nekaterih ozemljih držav članic, v katerih poslujejo. To zmanjšuje spodbude za spoštovanje členov 101 in 102 PDEU. Posledično neučinkovito uveljavljanje pravil konkurence izkrivlja konkurenco za podjetja, ki spoštujejo zakone, in spodkopava zaupanje potrošnikov v notranji trg, zlasti v digitalnem okolju.
- (8) Da se zagotovi resnično skupno območje uveljavljanja pravil konkurence v Uniji, ki zagotavlja bolj enakovredne konkurenčne pogoje za podjetja, ki poslujejo na notranjem trgu, in zmanjšuje neenake pogoje za potrošnike, je treba za uporabo členov 101 in 102 PDEU, ter za uporabo nacionalnega konkurenčnega prava vzporedno

z navedenima členoma, vzpostaviti temeljna jamstva za neodvisno delovanje, ustrezne finančne, človeške, tehnične in tehnološke vire ter minimalna pooblastila za uveljavljanje pravil konkurence in izrek glob, da bodo lahko nacionalni upravni organi, pristojni za konkurenco, popolnoma učinkoviti.

- (9) Primerno je, da ta direktiva temelji na dvojni pravni podlagi, in sicer členih 103 in 114 PDEU. Direktiva namreč ne zajema le uporabe členov 101 in 102 PDEU ter uporabe nacionalnega konkurenčnega prava vzporedno z navedenima členoma, ampak zajema tudi vrzeli in omejitve pri orodjih in jamstvih NOK, potrebnih za uporabo členov 101 in 102 PDEU, saj takšne vrzeli in omejitve negativno vplivajo na konkurenco in na pravilno delovanje notranjega trga.
- (10) Vzpostavitev temeljnih jamstev za zagotovitev, da NOK enotno in učinkovito uporabljajo člena 101 in 102 PDEU, ne bi smela posegati v zmožnost držav članic, da ohranijo ali uvedejo obsežnejša jamstva za neodvisno delovanje in vire za nacionalne upravne organe, pristojne za konkurenco, ter podrobnejša pravila o pooblastilih NOK za uveljavljanje pravil konkurence in izrek glob. Zlasti bi morale imeti države članice možnost, da poleg temeljnega nabora pooblastil, določenega v tej direktivi, NOK podelijo dodatna pooblastila, da bi še bolj povečale njihovo učinkovitost, kot so pooblastila za izrek glob fizičnim osebam ali izjemoma pooblastilo za opravljanje pregledov s privolitvijo oseb, ki so predmet pregleda.
- (11) Nasprotno pa so potrebna podrobna pravila na področju pogojev za odobritev prizanesljivosti v zvezi s skrivnimi karteli. Podjetja bodo razkrila skrivne karte, v katerih so bila udeležena, le če bodo imela zadostno pravno varnost, da jim bo priznana odpustitev glob. Opazne razlike med programi prizanesljivosti v državah članicah vodijo do pravne negotovosti za morebitne prijavitelje za prizanesljivost. To bi lahko oslabilo spodbude zanje, da bi vložili prijavo za prizanesljivost. Če bi lahko države članice izvajale ali uporabljale jasnejša in bolj usklajena pravila za prizanesljivost na področju, ki ga zajema ta direktiva, to ne bi le prispevalo k cilju ohranjanja spodbud za prijavitelje, da razkrijejo skrite karte, z namenom čim bolj učinkovitega uveljavljanja pravil konkurence v Uniji, temveč bi tudi zagotovilo enake konkurenčne pogoje za podjetja, ki poslujejo na notranjem trgu. To državam članicam ne bi smelo preprečevati, da bi uporabljale programe prizanesljivosti, ki ne zajemajo le skrivnih kartelov, ampak tudi druge kršitve člena 101 PDEU ter enakovrednih določb nacionalnega konkurenčnega prava, ali da bi sprejele prijave za prizanesljivost, ki jih vložijo fizične osebe v svojem imenu. Ta direktiva poleg tega ne bi smela posegati v programe prizanesljivosti, ki izključno zagotavljajo imuniteto pred sankcijami v kazenskih sodnih postopkih, ki zadevajo uveljavljanje člena 101 PDEU.
- (12) Ta direktiva se ne bi smela uporabljati za nacionalno pravo, če slednje določa izrek kazenskih sankcij fizičnim osebam, z izjemo pravil, ki urejajo povezanost programov prizanesljivosti z izrekom sankcij fizičnim osebam. Prav tako se ne bi smela uporabljati za nacionalno pravo, ki določa izrek upravnih sankcij fizičnim osebam, ki ne delujejo kot neodvisen gospodarski akter na trgu.
- (13) Na podlagi člena 35 Uredbe (ES) št. 1/2003 lahko države članice uveljavljanje členov 101 in 102 PDEU zaupajo izključno upravnemu organu, kot velja v večini jurisdikcij, ali pa lahko to zaupajo pravosodnemu in upravnemu organu. V slednjih primerih je upravni organ v prvi vrsti pristojen najmanj za izvedbo preiskave, pravosodni organ pa je običajno pooblaščen za odločanje o izreku glob in je lahko pooblaščen tudi za sprejemanje drugih odločb, kot je na primer ugotavljanje kršitev členov 101 in 102 PDEU.
- (14) Pri izvajanju pristojnosti, ki jih ta direktiva podeljuje NOK, vključno s preiskovalnimi pooblastili, bi morali veljati ustrezni zaščitni ukrepi, ki spoštujejo vsaj splošna načela prava Unije in Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina), v skladu s sodno prakso Sodišča Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: Sodišče), zlasti v okviru postopkov, ki bi lahko privedli do izreka kazni. Ti zaščitni ukrepi vključujejo pravico do dobrega upravljanja in spoštovanje pravic obrambe podjetij, katerih bistven sestavni del je pravica do izjave. Zlasti bi morali NOK stranke, ki so predmet preiskave, še pred sprejetjem odločbe, s katero je ugotovljena kršitev, s povzetkom ugotovitev o domnevnih kršitvah ali podobnim ukrepom obvestiti o predhodnih ugotovitvah o domnevnih kršitvah, podanih zoper njih v skladu s členom 101 ali 102 PDEU, zadevne stranke pa bi morale imeti priložnost, da učinkovito predstavijo svoja stališča o teh ugotovitvah, preden je takšna odločba sprejeta. Stranke, ki so jim predhodne ugotovitve o domnevnih kršitvi člena 101 ali 102 PDEU vročene, bi morale imeti pravico do vpogleda v zadevni spis NOK, da bi lahko učinkovito uveljavljale svoje pravice obrambe. Pri pravici do

vpogleda v zadevni spis bi bilo treba upoštevati pravno utemeljen interes podjetij do varovanja poslovnih skrivnosti in ta pravica se ne bi smela razširiti na zaupne informacije in interno dokumentacijo NOK in Komisije ter korespondenco med njimi. Poleg tega bi morali imeti naslovniki za odločbe NOK, zlasti za tiste odločbe, s katerimi je ugotovljena kršitev člena 101 ali člena 102 PDEU in s katerimi se izrekajo ukrepi ali globe, pravico do učinkovitega pravnega sredstva pred sodiščem v skladu s členom 47 Listine. Takšne odločbe bi morale biti obrazložene, da se lahko njihovi naslovniki seznanijo z njenimi razlogi in uveljavljajo svojo pravico do učinkovitega pravnega sredstva. Poleg tega bi morale države članice v skladu s pravico do dobrega upravljanja zagotoviti, da NOK pri uporabi členov 101 in 102 PDEU izvajajo postopke v razumnem časovnem okviru, ob upoštevanju posebnosti vsake zadeve. Navedene zaščitne ukrepe bi bilo treba oblikovati tako, da bi zagotovili ravnoesje med spoštovanjem temeljnih pravic podjetij in dolžnostjo, da se zagotovi učinkovito uveljavljanje členov 101 in 102 PDEU.

- (15) Izmenjava informacij med NOK in uporaba takih informacij kot dokaz za namene uporabe člena 101 ali člena 102 PDEU bi morala potekati na podlagi člena 12 Uredbe (ES) št. 1/2003.
- (16) Krepitev vloge nacionalnih upravnih organov, pristojnih za konkurenco, z namenom nepristranske uporabe členov 101 in 102 PDEU ter v skupnem interesu učinkovitega uveljavljanja pravil konkurence Unije je bistven sestavni del učinkovite in enotne uporabe teh pravil.
- (17) Neodvisnost delovanja nacionalnih upravnih organov, pristojnih za konkurenco, bi bilo treba okrepiti, da bi se zagotovila učinkovita in enotna uporaba členov 101 in 102 PDEU. V ta namen bi bilo treba v nacionalnem pravu predpisati izrecno določbo, ki bi zagotavljala, da so nacionalni upravni organi, pristojni za konkurenco, pri uporabi členov 101 in 102 PDEU zaščiteni pred zunanjimi posegi ali političnim pritiskom, ki bi lahko ogrozili neodvisno presojo zadev v njihovi obravnavi. Zato bi bilo treba v nacionalnem pravu vnaprej določiti razloge, na podlagi katerih se razrešijo osebe, ki v okviru nacionalnega upravnega organa, pristojnega za konkurenco, sprejemajo odločbe, s katerimi se izvajajo pooblastila iz členov 10 do 13 in člena 16 te direktive, da bi se odpravil kakršen koli razumni dvom o njihovi nepristranskosti in nedovzetnosti za zunanje dejavnike. Podobno bi bilo treba v nacionalnem pravu vnaprej določiti jasna in pregledna pravila in postopke za izbor, zaposlitev ali imenovanje zadevnih oseb. Za zagotovitev nepristranskosti nacionalnih upravnih organov, pristojnih za konkurenco, se globe, ki jih ti organi izrečejo za kršitve členov 101 in 102 PDEU, ne bi smele neposredno uporabljati za financiranje teh organov.
- (18) Da bi se zagotovila neodvisnost delovanja nacionalnih upravnih organov, pristojnih za konkurenco, bi morali njihovi vodilni zaposleni, osebje in tisti, ki sprejemajo odločitve, delovati neoporečno in se vzdržati vsakršnega ravnanja, ki bi bilo nezdržljivo z opravljanjem njihovih nalog. Da ne bi bila ogrožena neodvisna presoja vodilnih zaposlenih, osebja in tistih, ki sprejemajo odločitve, bi se morali ti v času svoje zaposlitve ali mandata ter za razumno obdobje po tem vzdržati vseh nezdržljivih ravnanj, tako pridobitnih kot nepridobitnih.
- (19) To pomeni, da osebu in tistim, ki sprejemajo odločitve, v času njihove zaposlitve ali mandata ne bi smelo biti omogočeno, da sodelujejo v postopkih za uporabo člena 101 ali 102 PDEU, v katere so bili vključeni ali ki se neposredno nanašajo na podjetja ali podjetniška združenja, v katerih so bili zaposleni ali s katerimi so drugače poklicno sodelovali, če bi to lahko ogrozilo njihovo nepristranskost v konkretni zadevi. Podobno osebje in tisti, ki sprejemajo odločitve, ter njihovi bližnji sorodniki ne bi smeli imeti interesa v zvezi s podjetji ali organizacijami, v zvezi s katerimi se izvajajo postopki za uporabo člena 101 ali 102 PDEU, v katere so vključeni, če bi to lahko ogrozilo njihovo nepristranskost v konkretni zadevi. Pri oceni, ali bi bila v posamezni zadevi njihova nepristranskost lahko ogrožena, bi bilo treba upoštevati naravo in obseg interesa ter raven vključenosti ali udeleževanja zadevnega posameznika. Kadar je treba zagotoviti nepristranskost preiskave in postopka odločanja, bi se moral zadevni posameznik izločiti iz konkretne zadeve.
- (20) To tudi pomeni, da v razumnem obdobju po zapustitvi nacionalnega upravnega organa, pristojnega za konkurenco, nekdanje osebje ali tisti, ki so sprejemali odločitve, kadar vstopajo v zaposlitev, povezano s postopki za uporabo člena 101 ali 102 PDEU, v katerih so sodelovali v času svoje zaposlitve ali mandata, v okviru svoje nove zaposlitve ne bi smeli biti vključeni v isto zadevo.

Pri določanju dolžine tega obdobja bi se lahko upoštevala narava nove zaposlitve zadevnih posameznikov ter raven njihove vključenosti in odgovornosti v istih postopkih v času njihove zaposlitve ali mandata v nacionalnem upravnem organu, pristojnem za konkurenco.

- (21) Vsak nacionalni upravni organ, pristojen za konkurenco, bi moral objaviti kodeks ravnanja, ki brez poseganja v uporabo strožjih nacionalnih pravil zajema pravila glede nasprotij interesov.
- (22) Neodvisnost delovanja nacionalnih upravnih organov, pristojnih za konkurenco, ne bi smela izključevati sodne presoje ali parlamentarnega nadzora v skladu z nacionalnim pravom. Zahteve glede odgovornosti bi morale prispevati tudi k zagotavljanju verodostojnosti in legitimnosti ukrepov nacionalnih upravnih organov, pristojnih za konkurenco. Sorazmerne zahteve glede odgovornosti vključujejo objavo rednih poročil o dejavnostih nacionalnih upravnih organov, pristojnih za konkurenco, ki se predložijo vladnemu ali parlamentarnemu organu. Nadzirali ali spremljali bi se lahko tudi njihovi finančni odhodki, če to ne bi vplivalo na neodvisnost nacionalnih upravnih organov, pristojnih za konkurenco.
- (23) Nacionalni upravni organi, pristojni za konkurenco, bi morali imeti možnost, da prednostno razporejajo svoje postopke za uveljavljanje členov 101 in 102 PDEU, da učinkovito uporabljajo svoje vire ter da se lahko osredotočijo na preprečevanje in odpravo protikonkurenčnega ravnanja, ki izkrivlja konkurenco na notranjem trgu. V ta namen bi morali imeti možnost zavreči pritožbe z utemeljitvijo, da ne spada med njihove prednostne naloge, razen pritožb, ki jih vložijo javni organi, ki si pristojnost za uveljavljanje členov 101 in 102 PDEU in nacionalnega konkurenčnega prava delijo z nacionalnim upravnim organom, pristojnim za konkurenco, kjer je to ustrezno. To ne bi smelo posegati v pristojnost nacionalnih upravnih organov, pristojnih za konkurenco, da zavržejo pritožbe iz drugih razlogov, kot je nepristojnost, ali da odločijo, da ni nobene podlage za njihovo ukrepanje. Tako zavrženje bi moralo biti v primeru formalno vložene pritožbe predmet učinkovitih pravnih sredstev v skladu z nacionalnim pravom. Pristojnost nacionalnih upravnih organov, pristojnih za konkurenco, da prednostno razporejajo svoje postopke za uveljavljanje pravil konkurence, ne posega v pravico vlade države članice, da za nacionalne upravne organe, pristojne za konkurenco, izda splošna pravila politik ali smernice glede prednostnih nalog, ki niso povezane s sektorskimi raziskavami ali s posebnimi postopki za uveljavljanje členov 101 in 102 PDEU.
- (24) NOK bi morali imeti zadostne vire v smislu usposobljenega osebja, ki je zmožno opravljati kompetentne pravne in ekonomske ocene, finančnih sredstev, tehničnega in tehnološkega strokovnega znanja in opreme, vključno z ustreznimi orodji informacijske tehnologije, za zagotovitev, da lahko učinkovito opravljajo svoje naloge pri uporabi členov 101 in 102 PDEU. Če se naloge in pristojnosti NOK v skladu z nacionalnim pravom razširijo, bi morale države članice zagotoviti, da imajo NOK ustrezne vire za učinkovito opravljanje teh nalog.
- (25) Neodvisnost NOK bi bilo treba okrepiti tako, da bi se jim omogočilo neodvisno odločanje o porabi proračunskih sredstev za namen izvajanja njihovih dolžnosti, in sicer brez poseganja v nacionalna proračunska pravila in postopke.
- (26) Za zagotovitev, da imajo nacionalni upravni organi, pristojni za konkurenco, potrebne vire za opravljanje svojih nalog, bi se lahko preučilo možnost različnih načinov financiranja, kot je financiranje iz drugih virov, ki niso državni proračun.
- (27) Da bi zagotovili učinkovito spremljanje izvajanja te direktive, bi morale države članice zagotoviti, da nacionalni upravni organi, pristojni za konkurenco, vladnemu ali parlamentarnemu organu posredujejo redna poročila o svojih dejavnostih in virih. Ta poročila bi morala vključevati informacije o imenovanjih in razrešitvah članov organa odločanja, znesku sredstev, dodeljenih v zadevnem letu, in vseh spremembah tega zneska glede na prejšnja leta. Taka poročila bi morala biti javno dostopna.
- (28) NOK potrebujejo minimalni nabor skupnih pooblastil za preiskovanje in odločanje, da bi lahko učinkovito uveljavljali člena 101 in 102 PDEU.
- (29) Nacionalni upravni organi, pristojni za konkurenco, bi morali imeti učinkovita preiskovalna pooblastila za odkrivanje vsakega sporazuma, sklepa ali usklajenega ravnanja, ki je prepovedan na podlagi člena 101 PDEU, ali vsake zlorabe prevladujočega položaja, ki je prepovedana na podlagi člena 102 PDEU, v kateri koli fazi postopka v njihovi obravnavi. Nacionalni upravni organi, pristojni za konkurenco, bi morali imeti možnost ta pooblastila uporabljati za podjetja in podjetniška združenja, ki so predmet postopkov za uporabo členov 101 in 102 PDEU, pa tudi za druge udeležence na trgu, ki bi lahko razpolagali z informacijami, ki so relevantne za takšne postopke.

S podelitvijo takih učinkovitih preiskovalnih pooblastil vsem nacionalnim upravnim organom, pristojnim za konkurenco, bi se moralo zagotoviti, da si lahko medsebojno učinkovito pomagajo, kadar so zaproseni, da na podlagi člena 22 Uredbe (ES) št. 1/2003 v imenu in za račun drugega NOK opravijo pregled ali izvedejo kak drug ukrep za ugotavljanje dejstev na lastnem ozemlju.

- (30) Preiskovalna pooblastila nacionalnih upravnih organov, pristojnih za konkurenco, bi morala biti zadostna za odziv na izzive pri uveljavljanju pravil konkurence v digitalnem okolju in bi morala NOK omogočiti, da pridobijo vse informacije v zvezi s podjetjem ali podjetniškim združenjem, ki je predmet preiskovalnega ukrepa, v digitalni obliki, vključno s forenzičnimi podatki, ne glede na nosilec, na katerem so informacije shranjene, kot so prenosni računalniki, mobilni telefoni, druge mobilne naprave ali shranjevanje v oblaku.

- (31) Nacionalni upravni organi, pristojni za konkurenco, bi morali imeti možnost, da opravijo vse potrebne preglede prostorov podjetij in podjetniških združenj, kadar lahko v skladu s sodno prakso Sodišča dokažejo, da obstajajo utemeljeni razlogi za sum, da je prišlo do kršitve člena 101 ali 102 PDEU. Ta direktiva državam članicam ne bi smela preprečevati, da za take preglede zahtevajo predhodno odobritev nacionalnega pravosodnega organa.

- (32) Da bi bilo pooblastilo nacionalnih upravnih organov, pristojnih za konkurenco, za opravljanje pregledov učinkovito, bi jim moralo omogočiti dostop do informacij, ki so dostopne podjetju ali združenju podjetij ali osebi, ki je predmet pregleda, in ki so povezane s podjetjem ali podjetniškim združenjem, ki je predmet preiskave. To bi moralo nujno vključevati pooblastilo za iskanje dokumentov, datotek ali podatkov na napravah, ki vnaprej niso natančno opredeljene. Brez tega pooblastila ne bi bilo mogoče pridobiti potrebnih informacij za preiskavo, kadar bi jo podjetja ali podjetniška združenja ovirala ali zavrnila sodelovanje. Pooblastilo za preučitev poslovnih knjig ali dokumentacije bi moralo zajemati vse oblike korespondence, vključno z elektronskimi sporočili, ne glede na to, ali so prikazana kot neprebrana ali so bila izbrisana.

- (33) Da bi se čim bolj omejilo nepotrebno podaljšanje pregledov, bi bilo treba nacionalne upravne organe, pristojne za konkurenco, pooblastiti, da bi lahko nadaljevali iskanje in izbrali kopije ali izvlečke iz poslovnih knjig in dokumentacije, povezanih s poslovanjem podjetja ali podjetniškega združenja, ki je predmet preiskave, v prostorih organa ali v drugih za to določenih prostorih. Pri tem iskanju bi bilo treba nenehno zagotavljati ustrezno spoštovanje pravic obrambe podjetij.

- (34) Izkušnje kažejo, da se lahko poslovna dokumentacija hrani v domovih vodilnih delavcev in drugih zaposlenih v podjetjih ali podjetniških združenjih, zlasti zaradi vse pogostejše uporabe prožnejših ureditev dela. Za zagotovitev učinkovitosti pregledov bi morali nacionalni upravni organi, pristojni za konkurenco, imeti pooblastila za vstop v vse prostore, vključno z zasebnimi domovi, če lahko dokažejo, da obstaja utemeljen sum, da se v teh prostorih hrani poslovna dokumentacija, ki bi bila lahko pomembna za dokazovanje kršitve člena 101 ali 102 PDEU. Nacionalni upravni organi, pristojni za konkurenco, bi morali za izvajanje tega pooblastila pridobiti predhodno odobritev nacionalnega pravosodnega organa, kar lahko v nekaterih nacionalnih pravnih sistemih vključuje javnega tožilca. To državam članicam ne bi smelo preprečevati, da bi v izjemno nujnih primerih naloge nacionalnega pravosodnega organa zaupale nacionalnemu upravnemu organu, pristojnemu za konkurenco, ki deluje kot pravosodni organ, ali da bi temu organu izjemoma dovolile opravljanje takih pregledov, če v to privolijo osebe, ki so predmet pregleda. Opravljanje takih pregledov bi lahko nacionalni upravni organ, pristojen za konkurenco, zaupal policiji ali enakovrednemu organu za izvajanje tovrstnih pooblastil, če bi se pregled opravil v prisotnosti nacionalnega upravnega organa, pristojnega za konkurenco. To ne bi smelo posegati v pravico nacionalnega upravnega organa, pristojnega za konkurenco, da sam opravi pregled in pridobi potrebno pomoč policije ali enakovrednega organa za izvajanje tovrstnih pooblastil, tudi kot preventivni ukrep, da bi obvladali morebitno nasprotovanje oseb, ki so predmet pregleda.

- (35) NOK bi morali imeti učinkovita pooblastila, da bi od podjetij ali podjetniških združenj lahko zahtevali, da predložijo informacije, ki so potrebne za odkrivanje kršitev členov 101 in 102 PDEU. NOK bi tako morali imeti

možnost, da zahtevajo razkritje informacij, ki bi jim lahko omogočile, da raziščejo domnevne kršitve. To bi morale vključevati pravico, da zahtevajo informacije v kateri koli digitalni obliki, vključno z elektronsko pošto in sporočili iz sistema za takojšnje sporočanje, ne glede na to, kje se hranijo, tudi v oblaku in na strežnikih, pod pogojem, da so dostopne podjetju ali podjetniškemu združenju, ki je naslovnik zahtevka za informacije. Ta pravica podjetju ali podjetniškemu združenju ne bi smela povzročiti obveznosti, ki je nesorazmerna glede na potrebe preiskave. Ne bi smela na primer povzročiti, da ima podjetje ali podjetniško združenje pretirane stroške ali delo. Pravica zahtevati informacije je sicer bistvenega pomena za odkrivanje kršitev, vendar pa bi moral biti obseg takih zahtev ustrezen. Take zahteve ne bi smele prisiliti podjetja ali podjetniškega združenja, naj prizna, da je storilo kršitev, saj so to dolžni dokazati NOK. To ne bi smelo posegati v obveznosti podjetij ali podjetniških združenj, da odgovorijo na vprašanja, ki se nanašajo na dejstva, in predložijo dokumente. Podobno bi NOK morali imeti učinkovita orodja, s katerimi bi lahko od vsake fizične ali pravne osebe zahtevali, da predloži informacije, ki bi lahko bile relevantne za uporabo členov 101 in 102 PDEU. Države članice bi morale imeti možnost, da določijo postopkovna pravila glede takih zahtev za informacije, kot je njihova pravna oblika, če ta pravila dovoljujejo učinkovito rabo tega orodja. Izkušnje kažejo tudi, da so informacije, predložene prostovoljno na podlagi neobvezne zahteve za informacije, lahko dragocen vir informacij za informirano in dosledno uveljavljanje pravil konkurence. Podobno lahko informacije, ki jih na lastno pobudo predložijo tretje osebe, kot so konkurenti, stranke in potrošniki na trgu, prispevajo k učinkovitemu uveljavljanju pravil konkurence in NOK bi morali to spodbujati.

- (36) Izkušnje kažejo, da je pooblastilo za opravljanje razgovorov koristno orodje za zbiranje dokazov in za pomoč organom, pristojnim za konkurenco, da ocenijo vrednost že zbranih dokazov. NOK bi morali imeti na voljo učinkovita sredstva, da bi lahko na razgovor poklicali katerega koli predstavnika podjetja ali podjetniškega združenja, katerega koli predstavnika druge pravne osebe in katero koli fizično osebo, ki bi lahko razpolagala z informacijami, relevantnimi za uporabo členov 101 in 102 PDEU. Države članice bi morale imeti možnost, da določijo pravila, ki urejajo opravljanje takih razgovorov, če ta pravila dovoljujejo učinkovito rabo tega orodja.
- (37) Nepogrešljivo je, da imajo NOK možnost, da od podjetij in podjetniških združenj zahtevajo prenehanje kršitev člena 101 ali 102 PDEU, vključno kadar se kršitev nadaljuje še po tem, ko so NOK uradno začeli postopke. Poleg tega bi NOK morali imeti učinkovita sredstva za ponovno vzpostavitev konkurence na trgu z naložitvijo strukturnih in ravnalnih ukrepov, ki so sorazmerni s storjeno kršitvijo in potrebni za prenehanje kršitve. V skladu z načelom sorazmernosti bi morali NOK, kadar izbirajo med dvema enako učinkovitima ukrepoma, izbrati ukrep, ki predstavlja najmanjše breme za podjetje. Strukturni ukrepi, kot je obveznost odtujitve deleža v konkurenčnem podjetju ali odprodaja poslovne enote, vplivajo na sredstva podjetja in se zanje lahko šteje, da bodo za podjetje predstavljali večje breme kot ravnalni ukrepi. Vendar to NOK ne bi smelo preprečevati, da ugotovijo, da okoliščine konkretne kršitve upravičujejo naložitev strukturnega ukrepa, ker bi bil ta za prenehanje kršitve učinkovitejši od ravnalnega ukrepa.
- (38) Začasni ukrepi so lahko pomembno orodje za to, da se zagotovi, da preiskovana kršitev med potekom preiskave ne povzroči hude in nepopravljive škode za konkurenco. To orodje je pomembno tudi za preprečevanje sprememb na trgu, ki bi jih bilo zelo težko odpraviti z odločbo, ki jo NOK sprejme ob koncu postopka. NOK bi torej morali imeti pooblastilo, da z odločbo naložijo začasne ukrepe. To pooblastilo bi se moralo uporabljati vsaj takrat, kadar NOK ugotovi kršitev člena 101 ali 102 PDEU na prvi pogled ter kadar obstaja nevarnost, da se konkurenci povzroči huda in nepopravljiva škoda. Države članice lahko NOK dajo še obsežnejša pooblastila za naložitev začasnih ukrepov. Odločba o naložitvi začasnih ukrepov bi se morala uporabljati samo za določeno časovno obdobje, bodisi dokler NOK ne zaključi postopka bodisi do določenega roka, ki se lahko podaljša, če je to potrebno in ustrezno. Države članice bi morale zagotoviti, da se lahko zakonitost takih ukrepov, vključno s sorazmernostjo, presoja v hitrih pritožbenih postopkih ali drugih postopkih, ki zagotavljajo tudi hitri sodni nadzor. Poleg tega bi morale države članice ustvariti pogoje, potrebne za zagotovitev, da lahko NOK v praksi uporabijo začasne ukrepe. Zlasti je treba vsem organom, pristojnim za konkurenco, omogočiti, da se lahko prilagajajo dogajanju na hitro razvijajočih se trgih, ter v okviru Evropske mreže za konkurenco razmisliti o uporabi začasnih ukrepov in pridobljene izkušnje upoštevati pri vsakem ustreznem nezavezujočem ukrepu ali prihodnjem pregledu te direktive.

- (39) Kadar podjetja ali podjetniška združenja med postopkom, ki lahko privede do prepovedi sporazuma ali ravnanja, ponudijo NOK zaveze za odpravo njihovih pomislekov, bi morali ti NOK imeti možnost sprejeti odločbe, s katerimi te zaveze za zadevna podjetja ali podjetniška združenja postanejo zavezujoče in jih je mogoče zoper njih tudi izvršiti. Takšne odločbe o zavezah načeloma niso primerne v primeru skrivnih kartelov, v zvezi s katerimi bi NOK morali izreči globe. V odločbah o zavezah bi moralo biti ugotovljeno, da ni več nobenih razlogov za ukrepanje s strani NOK, brez ugotovitve, ali je šlo za kršitev člena 101 ali 102 PDEU ali ne. NOK bi morali sami presoditi, ali sprejmejo zaveze. Odločbe o zavezah ne posegajo v pristojnosti organov, pristojnih za konkurenco, in nacionalnih sodišč, da ugotovijo kršitev in odločijo o primeru. Poleg tega so se učinkovita sredstva za spremljanje, ali podjetja ali podjetniška združenja upoštevajo zaveze, in učinkovita sredstva za izrek sankcij v primeru neupoštevanja izkazala za učinkovita orodja za organe, pristojne za konkurenco. NOK bi morali imeti učinkovita sredstva za ponovni začetek postopka, če se je bistveno spremenilo katero od dejstev, na katerih je temeljila odločba o zavezi, kadar podjetje ali podjetniško združenje ravna v nasprotju s svojimi zavezami, ali kadar je odločba o zavezi temeljila na nepopolnih, nepravilnih ali zavajajočih informacijah, ki so jih zagotovile stranke.
- (40) Za zagotovitev učinkovitega in enotnega uveljavljanja členov 101 in 102 PDEU bi morali imeti nacionalni upravni organi, pristojni za konkurenco, pooblastila za izrek učinkovitih, sorazmernih in odvračilnih glob podjetjem in podjetniškim združenjem zaradi kršitev člena 101 ali 102 PDEU, bodisi neposredno sami v okviru lastnih postopkov, zlasti v upravnih postopkih, pod pogojem, da taki nacionalni postopki omogočajo neposreden izrek učinkovitih, sorazmernih in odvračilnih glob, bodisi z zahtevkom za izrek glob v nekazenskem sodnem postopku. To ne posega v nacionalno zakonodajo, ki določa izrek sankcij podjetjem in podjetniškim združenjem s strani sodišč v kazenskih postopkih zaradi kršitve členov 101 in 102 PDEU, kadar se kršitev po nacionalnem pravu šteje za kaznivo dejanje ter ne vpliva na učinkovito in enotno uveljavljanje členov 101 in 102 PDEU.
- (41) Za zagotovitev, da imajo podjetja in podjetniška združenja interes upoštevati preiskovalne ukrepe in odločbe NOK, bi morali nacionalni upravni organi, pristojni za konkurenco, imeti možnost, da izrečejo učinkovite globe za neupoštevanje ukrepov in odločb iz člena 6 ter členov 8 do 12, in sicer bodisi neposredno sami v lastnem postopku bodisi z zahtevkom za izrek glob v nekazenskem sodnem postopku. To ne posega v nacionalno pravo, ki določa izrek takšnih glob podjetjem in podjetniškim združenjem s strani sodišč v kazenskem sodnem postopku.
- (42) V skladu z Listino bi bilo treba v postopkih pred nacionalnimi upravnimi organi, pristojnimi za konkurenco, ali, odvisno od primera, v nekazenskih sodnih postopkih globe izreči, kadar je kršitev storjena naklepno ali iz malomarnosti. Pojma naklep in malomarnost bi bilo treba razlagati v skladu s sodno prakso Sodišča glede uporabe členov 101 in 102 PDEU in ne kot pojma naklep in malomarnost v postopkih, ki jih v okviru kazenskih zadev vodijo organi kazenskega pravosodja. To ne posega v nacionalno zakonodajo, po kateri ugotovitev kršitve temelji na merilu objektivne odgovornosti, pod pogojem, da je skladno s sodno prakso Sodišča. Ta direktiva ne vpliva na nacionalna pravila o dokaznem standardu ali na obveznosti NOK, da preverjajo dejstva zadevnega primera, pod pogojem, da so takšna pravila in obveznosti skladni s splošnimi načeli prava Unije.
- (43) Globe bi bilo treba določiti glede na skupni svetovni promet zadevnih podjetij in podjetniških združenj.
- (44) Periodične denarne kazni so ključno orodje, s katerim se zagotavlja, da imajo NOK na voljo učinkovita sredstva za obravnavo trenutnega in prihodnjega neupoštevanja njihovih ukrepov in odločb iz člena 6 ter členov 8 do 12 s strani podjetij in podjetniških združenj. Ne bi se smele uporabljati za ugotovljene kršitve, ki so bile storjene v preteklosti. Pooblastilo za izrekanje periodičnih denarnih kazni ne posega v pooblastilo NOK, da kaznujejo neupoštevanje ukrepov iz člena 13(2). Take periodične denarne kazni bi bilo treba določiti glede na povprečni dnevni skupni svetovni promet zadevnih podjetij in podjetniških združenj.
- (45) Za namene izreka glob in periodičnih denarnih kazni bi moral pojem odločbe zajemati vse ukrepe, katerih pravni učinki so zavezujoči in lahko vplivajo na interese naslovnika tako, da izrazito spremenijo njegov pravni položaj.

- (46) Da se zagotovi učinkovita in enotna uporaba členov 101 in 102 PDEU, pojem podjetje iz členov 101 in 102 PDEU, ki bi ga bilo treba uporabljati v skladu s sodno prakso Sodišča, pomeni gospodarsko enoto, tudi če je sestavljeno iz več pravnih ali fizičnih oseb. V skladu s tem bi bilo treba zagotoviti, da lahko NOK na podlagi pojma podjetje ugotovijo, da je za kršitev odgovorna obvladujoča družba, in ji izrečejo globe za ravnanje ene od njenih odvisnih družb, če takšna obvladujoča družba in njena odvisna družba tvorita eno gospodarsko enoto. Da se podjetjem prepreči, da bi se s pravnimi ali organizacijskimi spremembami izognila odgovornosti za plačilo glob za kršitve členov 101 in 102 PDEU, bi morali NOK imeti možnost ugotoviti, da so za kršitev odgovorni pravni ali gospodarski nasledniki odgovornega podjetja, ter jim izreči globe za kršitve členov 101 in 102 PDEU v skladu s sodno prakso Sodišča.
- (47) Za zagotovitev, da globe, izrečene za kršitve členov 101 in 102 PDEU, odražajo gospodarski pomen kršitve, bi morali NOK upoštevati težo kršitve. NOK bi morali imeti tudi možnost, da določijo globe, ki so sorazmerne s trajanjem kršitve. Ta dejavnika bi bilo treba presoditi v skladu z ustrezno sodno prakso Sodišča in tako, da se zagotovi odvračilni učinek. Težjo bi bilo treba presoditi od primera do primera za vse vrste kršitev, ob upoštevanju vseh okoliščin primera. Med drugim bi se lahko upoštevali dejavniki, kot so narava kršitve, skupni tržni delež vseh zadevnih podjetij, geografski obseg kršitve, vprašanje, ali je bila kršitev izvršena, vrednost prodaje blaga in storitev podjetja, na katero se kršitev neposredno ali posredno nanaša, ter velikost in tržna moč zadevnega podjetja. Če je poleg tega storilec odgovoren za večkratne kršitve, to kaže na njegovo nagnjenost k takim kršitvam in je zato izjemno pomemben pokazatelj potrebe po povečanju ravni kazni za doseganje učinkovitega odvračilnega učinka. Zato bi morali imeti NOK možnost, da povečajo globo, ki se izreče podjetju ali podjetniškemu združenju, ki nadaljuje z isto ali stori podobno kršitev, potem ko je Komisija ali NOK sprejel odločbo, v kateri je bilo ugotovljeno, da je to podjetje ali podjetniško združenje kršilo člen 101 ali 102 PDEU. NOK bi morali v skladu z Direktivo 2014/104/EU Evropskega parlamenta in Sveta (*) imeti možnost upoštevati morebitno odškodnino, plačano na podlagi sporazumne poravnave. Prav tako bi v izrednih okoliščinah morali imeti možnost upoštevati ekonomsko sposobnost preživetja zadevnega podjetja.
- (48) Izkušnje so pokazale, da so podjetniška združenja redno udeležena pri kršitvah konkurence, zato bi NOK morali imeti možnost, da takšnim združenjem izrečejo učinkovite globe. Kadar se kršitev podjetniškega združenja nanaša na dejavnosti njegovih članov, bi moralo biti pri presoji teže kršitve zaradi določitve zneska globe v postopku zoper to združenje možno upoštevati vsoto zneskov prodaje blaga in storitev, na katero se kršitev neposredno ali posredno nanaša, ki jo opravijo podjetja, ki so člani združenja. Kadar je globa izrečena ne le združenju, temveč tudi njegovim članom, se pri izračunu globe za združenje ne bi smel upoštevati promet članov, ki jim je izrečena globa. Za zagotavljanje učinkovite izterjave glob, ki so izrečene podjetniškim združenjem za storjene kršitve, je treba določiti pogoje, pod katerimi je od presoje NOK odvisno, ali bodo v primeru, ko združenje ni plačilno sposobno, plačilo globe zahtevale od članov združenja. Pri tem bi morali NOK upoštevati sorazmerno velikost podjetij v združenju ter zlasti položaj malih in srednjih podjetij. Plačilo globe enega ali več članov združenja ne posega v pravila nacionalnega prava, ki določajo izterjavo zneska, ki ga plačajo drugi člani združenja.
- (49) Odvračilni učinek glob se po Uniji močno razlikuje, pri čemer je v nekaterih državah članicah najvišji znesek globe, ki se lahko izreče, zelo nizek. Da se zagotovi, da lahko NOK izrečejo odvračilne globe, bi bilo treba najvišji znesek globe, ki se lahko izreče za vsako kršitev člena 101 ali 102 PDEU, določiti na najmanj 10 % skupnega svetovnega prometa zadevnega podjetja. To državam članicam ne bi smelo preprečiti, da bi ohranile ali uvedle višji najvišji znesek globe, ki se lahko izreče.

(*) Direktiva 2014/104/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. novembra 2014 o nekaterih pravilih, ki urejajo odškodninske tožbe po nacionalnem pravu za kršitve določb konkurenčnega prava držav članic in Evropske unije (UL L 349, 5.12.2014, str. 1).

- (50) Programi prizanesljivosti so ključno orodje za odkrivanje skrivnih kartelov ter tako prispevajo k učinkovitemu pregonu in izreku kazni za najhujše kršitve konkurenčnega prava. Vendar so trenutno med programi prizanesljivosti, ki se uporabljajo v državah članicah, opazne razlike. Te razlike povzročajo pravno negotovost pri podjetjih kršiteljih glede pogojev, pod katerimi lahko vložijo prijavo za prizanesljivost, ter negotovost glede njihovega statusa v zvezi z odpustitvijo glob v skladu z zadevnimi programi prizanesljivosti. Takšna negotovost bi lahko zmanjšala spodbude za morebitne prijavitelje, da bi vložili prijavo za prizanesljivost. To lahko vodi do manj učinkovitega uveljavljanja pravil konkurence v Uniji, saj se odkrije manj skrivnih kartelov.
- (51) Razlike med programi prizanesljivosti na ravni držav članic ogrožajo tudi enake konkurenčne pogoje za podjetja, ki poslujejo na notranjem trgu. Zato je primerno z zmanjšanjem teh razlik povečati pravno varnost za podjetja na notranjem trgu in privlačnost programov prizanesljivosti v vsej Uniji, in sicer tako, da se vsem NOK omogoči, da priznajo odpustitev ter znižanje glob in sprejmejo skrajšane prijave pod enakimi pogoji. V prihodnje bi bila lahko za uskladitev programov prizanesljivosti potrebna nadaljnja prizadevanja Evropske mreže za konkurenco.
- (52) NOK bi morali imeti možnost, da podjetjem priznajo odpustitev in znižanje glob, če so izpolnjeni določeni pogoji. Združenja podjetij, ki opravljajo gospodarsko dejavnost v svojem imenu, bi morala biti upravičena do odpustitve ali znižanja glob, ko sodelujejo v domnevnem kartelu v svojem imenu in ne v imenu svojih članov.
- (53) Da bi kartel veljal za skrivnega, ni potrebno, da morajo biti vsi vidiki ravnanja skrivni. Kartel lahko, denimo, velja za skrivnega, kadar javnost, stranke ali dobavitelji niso seznanjeni z elementi kartela, zaradi katerih je celoten obseg ravnanja teže odkriti.
- (54) Da bi bil prijavitelj upravičen do prizanesljivosti, bi moral končati svojo udeležbo v domnevnem skrivnem kartelu, razen kadar NOK meni, da je njegova nadaljnja udeležba razumno nujna za ohranitev integritete preiskave, na primer da zagotovi, da drugi domnevni udeleženci v kartelu ne odkrijejo, da je NOK seznanjen z domnevnim kartelom, dokler ta ne izvede preiskovalnih ukrepov, kot so nenapovedani pregledi.
- (55) Da bi bil prijavitelj upravičen do prizanesljivosti, bi moral z NOK sodelovati odkrito, v celoti, neprenehoma in brez odlašanja. To med drugim pomeni, da prijavitelj pri načrtovanju vložitve prijave pri NOK ne bi smel uničiti, ponarejati ali skrivati dokazov glede domnevnega skrivnega kartela. Kadar podjetje načrtuje vložitev prijave, obstaja nevarnost, da bi vodilni delavci in drugi zaposleni lahko uničili dokaze, da bi tako prikrili svojo udeležbenost v kartelu, lahko pa bi do uničenja dokazov prišlo tudi zaradi drugačnih razlogov. Zato bi morali NOK pri presoji, ali uničenje dokazov postavlja pod vprašaj odkrito sodelovanje prijavitelja, upoštevati posebne okoliščine, v katerih so bili dokazi uničeni, in pomen takega uničenja.
- (56) Da bi prijavitelj izpolnil pogoj odkritega, popolnega, nenehnega in takojšnjega sodelovanja, pri načrtovanju vložitve prijave pri NOK ne bi smel razkriti dejstva, da namerava vložiti prijavo, ali vsebine načrtovane prijave, razen drugim NOK, Komisiji ali organom, pristojnim za konkurenco, iz tretjih držav. Prijavitelju to ne preprečuje, da bi o svojem ravnanju obvestil druge javne organe, kakor to zahteva ustrezna zakonodaja; s tem se preprečuje le to, da bi prijavitelj razkril dejstvo, da načrtuje vložitev prijave za prizanesljivost, in da bi navedenim organom predložil izjave za prizanesljivost. Ob tem je treba opozoriti, da bi moral prijavitelj pri izpolnjevanju svojih obveznosti na podlagi navedene ustrezne zakonodaje upoštevati, kako pomembno je, da ne ogrozi morebitne preiskave NOK.
- (57) Prijavitelji bi morali imeti možnost, da predložijo pisne izjave za prizanesljivost v zvezi s celovitimi ali skrajšanimi prijavi, NOK pa bi morali imeti vzpostavljen tudi sistem, ki bi jim omogočal, da sprejmejo take izjave ustno ali na kak drug način, ki bi prijaviteljem dopuščal, da takih predloženih izjav nimajo v posesti, hrambi ali pod nadzorom. NOK bi morali imeti možnost, da sami izberejo, na kakšen način sprejemajo izjave za prizanesljivost.
- (58) Podjetja, ki želijo vložiti prijavo za odpustitev globe, bi morala imeti možnost, da NOK najprej zaprosijo za zaznamek, da si zagotovijo mesto v vrstnem redu za priznanje prizanesljivosti, preden uradno vložijo prijavo za

odpustitev globe, da bi nato pridobila informacije in dokaze, potrebne za to, da bi dosegla ustrezni dokazni prag. To državam članicam ne preprečuje, da bi tudi podjetjem, ki želijo vložiti prijavo za znižanje globe, ponudile možnost, da zaprosijo za zaznamek.

- (59) Da bi poleg tega zmanjšali upravna in druga znatna časovna bremena, bi prijavitelji morali imeti možnost, da predložijo izjave za prizanesljivost v zvezi s celovitimi ali skrajšanimi prijavami ter v zvezi s prošnjami za zaznamke, in sicer v uradnem jeziku države članice zadevnega NOK ali, v primeru dvostranskega dogovora med NOK in prijaviteljem, v katerem od drugih uradnih jezikov Unije. Štelo bi se, da tak dogovor obstaja, kadar NOK običajno sprejmejo take vloge v navedenem jeziku.
- (60) Glede na deljene pristojnosti med Komisijo in NOK za uveljavljanje členov 101 in 102 PDEU je ključno, da je vzpostavljen dobro delujoč sistem skrajšanih prijav. Prijaviteljem, ki so pri Komisiji vložili prijavo za prizanesljivost v zvezi z domnevnim skrivnim kartelom, bi moralo biti omogočeno, da vložijo skrajšane prijave pri NOK v zvezi z istim kartelom, pod pogojem, da prijava, vložena pri Komisiji, zajema več kot tri države članice kot zadevna ozemlja. To ne posega v možnost Komisije, da bi obravnavala določene primere, če so tesno povezani z drugimi predpisi Unije, katerih uporaba je v izključni pristojnosti Komisije ali jih lahko ta uporabi bolj učinkovito, če je zaradi interesa Unije v primeru novega konkurenčnega problema treba sprejeti sklep Komisije za razvoj konkurenčne politike Unije ali ker je treba zagotoviti učinkovito uveljavljanje pravil konkurence.
- (61) Sistem skrajšanih prijav bi moral podjetjem omogočati, da pri NOK vložijo prijavo za prizanesljivost, ki vsebuje omejen nabor informacij, kadar je bila pri Komisiji vložena celovita prijava v zvezi s tem domnevnim kartelom. NOK bi torej morali sprejeti skrajšane prijave, ki vsebujejo minimalni nabor informacij v zvezi z domnevnim kartelom za vsak element iz člena 22(2). To ne posega v možnost prijavitelja, da bi kasneje predložil podrobnejše informacije. NOK bi moral prijavitelju za prizanesljivost na njegovo zahtevo dati potrdilo o prejemu z navedbo datuma in časa prejema. Če NOK ni prejel take predhodne prijave za prizanesljivost od drugega prijavitelja za prizanesljivost, obenem pa meni, da skrajšana prijava izpolnjuje zahteve iz člena 22(2), bi moral o tem obvestiti prijavitelja.
- (62) Namen sistema skrajšanih prijav je zmanjšati upravno breme za prijavitelje, ki pri Komisiji vložijo prijavo za prizanesljivost v zvezi z domnevnim skrivnim kartelom in zajema več kot tri države članice kot zadevna ozemlja. Ker Komisija v takih primerih prejme celovito prijavo, bi morala biti v obdobju, ko še ni jasno, ali bo v celoti ali deloma obravnavala zadevo, glavna sogovornica prijavitelja za prizanesljivost, zlasti pri zagotavljanju navodil o tem, kako naj zadevni prijavitelj ravna pri morebitni nadaljnji interni preiskavi. Komisija bi si morala prizadevati, da odločbo o tem sprejme v razumnem času, nato pa ustrezno obvesti NOK, brez poseganja v člen 11(6) Uredbe (ES) št. 1/2003. V izrednih okoliščinah, kadar je to zaradi natančnosti opisa primera ali dodelitve primera nujno potrebno, bi NOK moral imeti možnost, da od prijavitelja zahteva, naj vloži celovito prijavo, preden se to razjasni. Ta možnost bi se morala uporabljati v zelo redkih primerih. V drugih primerih bi se moralo od prijavitelja zahtevati le, da takrat, ko postane jasno, da Komisija v celoti ali deloma ne namerava obravnavati zadeve, pri NOK, ki je prejel skrajšano prijavo, vloži celovito prijavo.
- (63) Prijaviteljem bi moralo biti omogočeno, da pri NOK, pri katerih so že vložili skrajšane prijave, vložijo celovite prijave za prizanesljivost. Če prijavitelji vložijo take celovite prijave v roku, ki ga določi NOK, bi se moralo šteti, da so bile informacije iz navedenih prijav predložene, ko je bila vložena skrajšana prijava, če skrajšana prijava zajema enake zadevne proizvode ter ista zadevna ozemlja ter isto trajanje domnevnega kartela kot prijava za prizanesljivost, vložena pri Komisiji, ki je bila morda posodobljena. Če pa se obseg prijave za prizanesljivost, vložene pri Komisiji, spremeni, bi morali biti prijavitelji odgovorni za obveščanje NOK, pri katerih so vložili skrajšane prijave, in za ustrezno posodobitev svojih skrajšanih prijav. NOK bi morali v sodelovanju z Evropsko mrežo za konkurenco imeti možnost preveriti, ali obseg skrajšane prijave ustreza obsegu prijave za prizanesljivost, vložene pri Komisiji.

- (64) Morebitne prijavitelje bi lahko pravna negotovost glede vprašanja, ali so trenutni in nekdanji vodilni delavci in drugi zaposleni prijaviteljev za odpustitev globe zaščiteni pred individualnimi sankcijami, kot so globe, prepoved opravljanja dejavnosti ali zaporna kazen, odvrnila od tega, da bi vložili prijavo za prizanesljivost. Kadar so izpolnjeni pogoji iz te direktive, bi torej ti posamezniki zaradi svojega prispevka k odkritju in preiskavi skrivnih kartelov načeloma morali biti zaščiteni pred sankcijami, ki jih javni organi izrečejo v kazenskih, upravnih in nekazenskih sodnih postopkih v zvezi z njihovo vpletenostjo v skrivni kartel, ki je predmet prijave, in to v skladu z nacionalno zakonodajo, ki ima pretežno iste cilje, kot so določeni v členu 101 PDEU, kot je nacionalna zakonodaja o prikrojevanju razpisov za zbiranje ponudb. Eden od pogojev iz te direktive, ki jih je treba izpolnjevati, je, da bi morali prijavo za odpustitev glob vložiti, še preden so jih pristojni nacionalni organi obvestili o postopkih, ki bi lahko privedli do izreka sankcij. Trenutek, ko ti posamezniki postanejo osumljeni kršitve navedene nacionalne zakonodaje, je del takih postopkov.

Države članice lahko v okviru nacionalnega prava same določijo, kako bi navedeni posamezniki morali sodelovati z ustreznimi organi, da bodo učinkovito zaščiteni. Zaščita pred kazenskimi sankcijami vključuje primere, v katerih pristojni nacionalni organi pod določenimi pogoji ali ob upoštevanju navodil za prihodnje ravnanje zadevnega posameznika opustijo pregon.

- (65) Države članice bi lahko z odstopanjem zaradi zagotovitve skladnosti zaščite pred sankcijami, ki se izrečejo posameznikom v kazenskih postopkih, z obstoječimi osnovnimi načeli njihovih pravnih sistemov pristojnim organom omogočile, da sami izberejo, ali bodo posamezniku ponudili zaščito pred sankcijami ali bodo take sankcije samo ublažili, odvisno od tega, ali pretehta interes za pregon in/ali sankcioniranje posameznika ali pa pomen njegovega prispevka k odkritju in preiskavi kartela. Pri ocenjevanju interesa za pregon in/ali sankcioniranje navedenih posameznikov se lahko med drugim upošteva, koliko so sami odgovorni za kršitev ali kako so sami pripomogli k njej.
- (66) Državam članicam nič ne preprečuje, da bi tudi trenutnim ali nekdanjim vodilnim delavcem in drugim zaposlenim prijaviteljev za znižanje globe ponudile zaščito pred sankcijami ali ublažitev takih sankcij.
- (67) Da bi bila lahko zaščita, kadar gre za več kot eno jurisdikcijo, učinkovita, bi morale države članice v primerih, ko organ, pristojen za sankcioniranje ali pregon, ni v isti jurisdikciji kot organ, pristojen za konkurenco, ki obravnava zadevo, določiti, da potrebno komunikacijo med temi organi zagotavlja NOK iz jurisdikcije organa, pristojnega za sankcioniranje ali pregon.
- (68) V sistemu, v katerem imajo Komisija in NOK vzporedna pooblastila za uporabo členov 101 in 102 PDEU, je potrebno tesno sodelovanje med različnimi NOK ter med NOK in Komisijo. Zlasti kadar NOK izvaja pregled ali vodi razgovor na podlagi nacionalnega prava v imenu drugega NOK v skladu s členom 22(1) Uredbe (ES) št. 1/2003, bi bilo treba omogočiti prisotnost in pomoč uradnikov organa prosilca, da bi bili zaradi zagotovljenih dodatnih virov, znanja ter strokovnih izkušenj takšni pregledi in razgovori bolj učinkoviti. NOK bi morali biti tudi pooblaščen, da za pomoč v postopku ugotavljanja, ali podjetja ali podjetniška združenja niso spoštovala preiskovalnih ukrepov in odločb, ki so jih sprejeli organi prosilci, zaprosijo druge NOK.
- (69) Vzpostaviti bi bilo treba ureditev, ki bi NOK omogočala, da zaprosijo za medsebojno pomoč pri čezmejni vročitvi dokumentov, povezanih z uporabo člena 101 ali 102 PDEU, strankam v postopku ali drugim podjetjem, podjetniškim združenjem ali fizičnim osebam, ki so lahko naslovniki takih vročitev. Prav tako bi NOK morali imeti možnost, da organe iz drugih držav članic zaprosijo, da izvršijo odločbe o izreku glob ali periodičnih denarnih kazni, kadar se je organ prosilec v razumnih mejah skušal prepričati o tem, da podjetje, zoper katero je treba izvršiti globo ali periodično denarno kazen, nima zadostnih sredstev v državi članici organa prosilca. Države članice bi morale določiti tudi, da lahko zaproseni organ zlasti takrat, kadar podjetje, zoper katero je treba izvršiti globo ali periodično denarno kazen, nima sedeža v državi članici organa prosilca, na zaprosilo organa

prosilca izvrši odločbe, ki jih je sprejel organ prosilec. To bi zagotovilo učinkovito uveljavljanje členov 101 in 102 PDEU ter bi prispevalo k pravilnemu delovanju notranjega trga. Da se zagotovi, da NOK namenijo dovolj virov za zaprosila za medsebojno pomoč, in da bi spodbudili takšno pomoč, bi morali imeti zaproseni organi možnost zahtevati povračilo stroškov, ki jih imajo z zagotavljanjem navedene pomoči. Taka medsebojna pomoč ne posega v uporabo Okvirnega sklepa Sveta 2005/214/PNZ ⁽⁵⁾.

- (70) Da se zagotovi učinkovito uveljavljanje členov 101 in 102 PDEU s strani NOK, je treba oblikovati izvedljiva pravila o zastaralnih rokih. Zlasti v sistemu vzporednih pooblastil bi bilo treba tek nacionalnih zastaralnih rokov prekiniti ali zastaranje pretrgati za čas trajanja postopka, ki ga vodijo NOK druge države članice ali Komisija. Taka prekinitev ali pretrganje državam članicam ne bi smela preprečevati, da ne bi ohranile ali uvedle absolutnih zastaralnih rokov, če to ne pomeni, da bi bilo zaradi trajanja takšnih absolutnih rokov učinkovito uveljavljanje členov 101 in 102 PDEU praktično nemogoče ali pretirano oteženo.
- (71) Da se v okviru Evropske mreže za konkurenco zagotovi učinkovita in uspešna obravnava zadev, bi morale biti – v tistih državah članicah, v katerih sta tako nacionalni upravni organ, pristojen za konkurenco, kot nacionalni pravosodni organ, pristojen za konkurenco, določena za NOK z namenom uveljavljanja členov 101 in 102 PDEU, kot je določeno v členih 6 do 13 in členu 16 te direktive – nacionalnim upravnim organom, pristojnim za konkurenco, omogočeno, da tožbo vložijo neposredno pri nacionalnem pravosodnem organu, pristojnem za konkurenco. Poleg tega, če nacionalna sodišča nastopajo v postopkih zoper odločbe, ki so jih sprejeli NOK ob uporabi člena 101 ali 102 PDEU, bi morali biti nacionalni upravni organi, pristojni za konkurenco, v celoti upravičeni, da so v teh postopkih udeleženi kot tožilci, tožene stranke ali nasprotna stranke, ter bi morali uživati enake pravice, kot jih imajo take javne stranke v navedenih postopkih.
- (72) Tveganje razkritja samoobdolžitvenega materiala zunaj okvira preiskave, za namen katere je bil predložen, bi lahko zmanjšalo interes morebitnih prijaviteljev za prizanesljivost, da bi sodelovali z organi, pristojnimi za konkurenco. Posledično bi se ne glede na obliko, v kateri so predložene izjave za prizanesljivost, informacije v izjavah za prizanesljivost, ki so bile pridobljene z dostopom do spisa, morale uporabiti le, če je to potrebno za uveljavljanje pravic obrambe v postopku pred nacionalnimi sodišči v nekaterih zelo omejenih primerih, ki so neposredno povezani z zadevo, za katero je bil odobren dostop. To organom, pristojnim za konkurenco, ne bi smelo preprečiti, da bi objavili svoje odločbe v skladu z veljavnim pravom Unije ali nacionalnim pravom.
- (73) Dokazi so pomemben element pri uveljavljanju členov 101 in 102 PDEU. NOK bi morali imeti možnost, da obravnavajo relevantne dokaze, ne glede na to, ali so v pisni, ustni ali elektronski obliki ali obliki posnetkov. To bi morale vključevati možnost, da se kot dokazi lahko obravnavajo tudi tajni posnetki, ki jih naredijo fizične ali pravne osebe, ki niso javni organi, pod pogojem, da ti posnetki niso edini vir dokazov. To ne bi smelo posegati v pravico do izjave in v dopustnost posnetkov, ki so jih naredili ali pridobili javni organi. Prav tako bi morali NOK imeti možnost obravnavati elektronska sporočila kot relevantne dokaze, ne glede na to, če so prikazana kot neprebrana ali če so bila izbrisana.
- (74) Prizadevanja, da se NOK zagotovijo vsa pooblastila, ki jih potrebujejo za učinkovitejšo uveljavljanje pravil konkurence, povečujejo potrebo po tesnem sodelovanju ter učinkoviti večstranski in dvostranski komunikaciji v okviru Evropske mreže za konkurenco. Med drugim bi bilo treba oblikovati nezavezujoče ukrepe, ki bi olajšali in podprli izvajanje te direktive.
- (75) Da bi podprli tesno sodelovanje v okviru Evropske mreže za konkurenco, bi Komisija morala vzdrževati, razvijati, gostiti, upravljati in podpirati osrednji informacijski sistem (v nadaljnjem besedilu: sistem Evropske mreže za konkurenco), v skladu z ustreznimi standardi zaupnosti ter varstva in varnosti podatkov. Uspešno in učinkovito delovanje Evropske mreže za konkurenco je odvisno od interoperabilnosti. Splošni proračun Unije bi moral kriti stroške vzdrževanja, razvoja, gostovanja, podpore uporabnikom in delovanja sistema Evropske mreže za konkurenco ter druge upravne stroške, nastale v povezavi z delovanjem Evropske mreže za konkurenco, zlasti

⁽⁵⁾ Okvirni sklep Sveta 2005/214/PNZ z dne 24. februarja 2005 o uporabi načela vzajemnega priznavanja denarnih kazni (UL L 76, 22.3.2005, str. 16).

stroške v zvezi z organizacijo srečanj. Določeno je, da bo do leta 2020 stroške za sistem Evropske mreže za konkurenco kril program za interoperabilnostne rešitve in skupne okvire za evropske javne uprave, podjetja in državljane (program ISA²) vzpostavljen s Sklepom (EU) 2015/2240 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁶⁾, pri čemer bodo upoštevani razpoložljivi viri programa, merila upravičenosti in prednostna merila.

- (76) Ker ciljev te direktive, in sicer zagotoviti, da bodo imeli NOK potrebna jamstva za neodvisno delovanje, vire ter pooblastila za uveljavljanje pravil konkurence in izrek glob, da bodo lahko učinkovito uporabljali člena 101 in 102 PDEU ter nacionalno konkurenčno pravo vzporedno s členoma 101 in 102 PDEU, ter zagotoviti učinkovito delovanje notranjega trga in Evropske mreže za konkurenco, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi zahtevane učinkovitosti in enotnosti pri uporabi členov 101 in 102 PDEU lažje dosežejo na ravni Unije, zlasti z vidika ozemeljske uporabe Direktive, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti, kot je določeno v členu 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.
- (77) V skladu s Skupno politično izjavo z dne 28. septembra 2011 držav članic in Komisije o obrazložitenih dokumentih ⁽⁷⁾ se države članice zavezujejo, da bodo v upravičenih primerih obvestilu o ukrepih za prenos priložile enega ali več dokumentov, v katerih bo pojasnjeno razmerje med elementi direktive in ustreznimi deli nacionalnih instrumentov za prenos. Posredovanje takih dokumentov se v primeru te direktive šteje za upravičeno –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

POGLAVJE I

PREDMET UREJANJA, PODROČJE UPORABE IN OPREDELITEV POJMOV

Člen 1

Predmet urejanja in področje uporabe

1. Ta direktiva določa nekatera pravila za zagotovitev, da bodo nacionalni organi, pristojni za konkurenco, imeli jamstva za neodvisno delovanje, vire ter pooblastila za uveljavljanje pravil konkurence in izrek glob, da bodo lahko učinkovito uporabljali člena 101 in 102 PDEU, tako da ne bo izkrivljanja konkurence na notranjem trgu ter da potrošniki in podjetja ne bodo v slabšem položaju zaradi nacionalnih zakonov in ukrepov, ki nacionalnim organom, pristojnim za konkurenco, preprečujejo, da bi učinkovito uveljavljali zadevna pravila.
2. Ta direktiva zajema uporabo členov 101 in 102 PDEU ter vzporedno uporabo nacionalnega konkurenčnega prava v isti zadevi. Kar zadeva člen 31(3) in (4) te direktive, ta direktiva zajema tudi uporabo nacionalnega konkurenčnega prava na samostojni osnovi.
3. Ta direktiva določa nekatera pravila o medsebojni pomoči za zaščito nemotenega delovanja notranjega trga in nemotenega delovanja sistema tesnega sodelovanja v okviru Evropske mreže za konkurenco.

Člen 2

Opredelitev pojmov

1. V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:
 - (1) „nacionalni organ, pristojen za konkurenco,“ pomeni organ, ki ga država članica v skladu s členom 35 Uredbe (ES) št. 1/2003 določi kot odgovornega za uporabo členov 101 in 102 PDEU; države članice lahko določijo enega ali več upravnih organov, pristojnih za konkurenco (v nadaljnjem besedilu: nacionalni upravni organ, pristojen za konkurenco), ter enega ali več pravosodnih organov (v nadaljnjem besedilu: nacionalni pravosodni organ, pristojen za konkurenco);
 - (2) „nacionalni upravni organ, pristojen za konkurenco,“ pomeni upravni organ, ki ga država članica določi za opravljanje vseh ali nekaterih funkcij nacionalnega organa, pristojnega za konkurenco;

⁽⁶⁾ Sklep (EU) 2015/2240 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o uvedbi programa za interoperabilnostne rešitve in skupne okvire za evropske javne uprave, podjetja in državljane (program ISA²) kot sredstvo za posodobitev javnega sektorja (UL L 318, 4.12.2015, str. 1).

⁽⁷⁾ UL C 369, 17.12.2011, str. 14.

- (3) „nacionalni pravosodni organ, pristojen za konkurenco,“ pomeni pravosodni organ, ki ga država članica določi za opravljanje nekaterih funkcij nacionalnega organa, pristojnega za konkurenco;
- (4) „organ, pristojen za konkurenco,“ pomeni nacionalni organ, pristojen za konkurenco, Komisijo oziroma oba, če se tako smiselno razume;
- (5) „Evropska mreža za konkurenco“ pomeni mrežo javnih organov, ki jo sestavljajo nacionalni organi, pristojni za konkurenco, in Komisija, da se zagotovi forum za razprave in sodelovanje v zvezi z uporabo in uveljavljanjem členov 101 in 102 PDEU;
- (6) „nacionalno konkurenčno pravo“ pomeni določbe nacionalnega prava, ki imajo pretežno isti cilj, kot ga imata člena 101 in 102 PDEU, ter se uporabljajo v isti zadevi in vzporedno s konkurenčnim pravom Unije v skladu s členom 3(1) Uredbe (ES) št. 1/2003, pa tudi določbe nacionalnega prava, ki imajo pretežno isti cilj, kot ga imata člena 101 in 102 PDEU, in se uporabljajo na samostojni osnovi v zvezi s členom 31(3) in (4) te direktive, z izjemo določb nacionalnega prava, ki fizičnim osebam nalagajo kazenske sankcije;
- (7) „nacionalno sodišče“ pomeni sodišče države članice v smislu člena 267 PDEU;
- (8) „pritožbeno sodišče“ pomeni nacionalno sodišče, ki je na podlagi rednih pravnih sredstev pristojno za sodno presojo odločb nacionalnih organov, pristojnih za konkurenco, ali presojo sodb v zvezi z njimi, ne glede na to, ali je to sodišče pristojno za ugotavljanje kršitev konkurenčnega prava;
- (9) „postopek za uveljavljanje pravil konkurence“ pomeni postopek, ki teče pred organom, pristojnim za konkurenco, zaradi uporabe člena 101 ali 102 PDEU, dokler navedeni organ, pristojen za konkurenco, takšnega postopka ne konča s sprejetjem odločbe iz člena 10, 12 ali 13 te direktive v primeru nacionalnega organa, pristojnega za konkurenco, ali s sprejetjem odločbe iz člena 7, 9 ali 10 Uredbe (ES) št. 1/2003 v primeru Komisije, ali dokler organ, pristojen za konkurenco, ne ugotovi, da ni nobenega razloga za njegovo nadaljnje ukrepanje;
- (10) „podjetje“, kakor je navedeno v členih 101 in 102 PDEU, pomeni vsak subjekt, ki opravlja gospodarsko dejavnost, ne glede na njegov pravni status in način financiranja;
- (11) „kartel“ pomeni sporazum ali usklajeno ravnanje dveh ali več konkurentov, katerega namen je usklajevanje njihovega konkurenčnega ravnanja na trgu ali vplivanje na relevantne parametre konkurence s praksami, kot so med drugim določanje ali usklajevanje nakupnih ali prodajnih cen ali drugih pogojev trgovanja, tudi v zvezi s pravicami intelektualne lastnine, razdelitev proizvodnih ali prodajnih kvot, delitev trgov in kupcev, vključno s prikrojevanjem razpisov za zbiranje ponudb, omejitve pri uvozu ali izvozu ali protikonkurenčni ukrepi zoper druge konkurente;
- (12) „skrivni kartel“ pomeni kartel, katerega obstoj je deloma ali v celoti prikrit;
- (13) „odpustitev glob“ pomeni izvzetje od izreka glob, ki bi bila sicer izrečena podjetju zaradi njegove udeležbe v skrivnem kartelu, da bi se ga nagradilo za njegovo sodelovanje z organom, pristojnim za konkurenco, v okviru programa prizanesljivosti;
- (14) „znižanje glob“ pomeni znižanje zneska globe, ki bi bila sicer izrečena podjetju zaradi njegove udeležbe v skrivnem kartelu, da bi se ga nagradilo za njegovo sodelovanje z organom, pristojnim za konkurenco, v okviru programa prizanesljivosti;
- (15) „prizanesljivost“ pomeni odpustitev glob in znižanje glob;
- (16) „program prizanesljivosti“ pomeni program v zvezi z uporabo člena 101 PDEU ali ustreznih določb nacionalnega konkurenčnega prava, na podlagi katerega udeleženec v skrivnem kartelu neodvisno od drugih podjetij v kartelu sodeluje v preiskavi organa, pristojnega za konkurenco, tako da prostovoljno predstavi informacije o kartelu in svoji vlogi v njem, v zameno za kar se mu z odločbo ali ustavitvijo postopka prizna odpustitev ali znižanje globe, ki bi se mu drugače izrekla zaradi njegove udeležbe v kartelu;
- (17) „izjava za prizanesljivost“ pomeni ustno ali pisno predstavitev ali dokumentacijo, ki jo podjetje ali fizična oseba ali pooblaščenec podjetja ali fizične osebe prostovoljno zagotovi organu, pristojnemu za konkurenco, in v okviru katere so navedene informacije podjetja ali fizične osebe o kartelu ter opis njegove oziroma njene vloge v njem, pripravljena pa je bila posebej za predložitev organu, pristojnemu za konkurenco, z namenom priznanja odpustitve ali znižanja glob v okviru programa prizanesljivosti; to ne vključuje dokazov, ki obstajajo neodvisno od postopka za uveljavljanje pravil konkurence, ne glede na to, ali spis organa, pristojnega za konkurenco, vsebuje te informacije, in sicer predhodne informacije;

- (18) „vloga za poravnavo“ pomeni predstavitev, ki jo podjetje ali njegov pooblaščenec prostovoljno zagotovi organu, pristojnemu za konkurenco, in v kateri to podjetje prizna svoje sodelovanje pri kršitvi člena 101 ali člena 102 PDEU ali nacionalnega konkurenčnega prava in svojo odgovornost za zadevno kršitev ali v kateri se ugovarjanju takšnemu sodelovanju in odgovornosti odreka, in je bila pripravljena posebej za to, da bi organ, pristojen za konkurenco, lahko uporabil poenostavljeni ali hitri postopek;
- (19) „prijavitelj“ pomeni podjetje, ki vloži prijavo za odpustitev ali znižanje glob v okviru programa prizanesljivosti;
- (20) „organ prosilec“ pomeni nacionalni organ, pristojen za konkurenco, ki poda zaprosilo za medsebojno pomoč iz člena 24, 25, 26, 27 ali 28;
- (21) „zaprošeni organ“ pomeni nacionalni organ, pristojen za konkurenco, ki prejme zaprosilo za medsebojno pomoč, in v primeru zaprosila za pomoč iz člena 25, 26, 27 ali 28 pomeni pristojni javni organ, ki nosi glavno odgovornost za izvrševanje navedenih odločb na podlagi nacionalnih zakonov, predpisov in upravne prakse;
- (22) „pravnomočna odločba“ pomeni odločbo, zoper katero se ni mogoče ali se ni več mogoče pritožiti z rednim pravnim sredstvom.
2. Vsa sklicevanja na uporabo ali kršitve členov 101 in 102 PDEU v tej direktivi se razumejo tako, da vključujejo vzporedno uporabo nacionalnega konkurenčnega prava v isti zadevi.

POGLAVJE II

TEMELJNE PRAVICE

Člen 3

Zaščitni ukrepi

1. Postopek v zvezi s kršitvami člena 101 ali 102 PDEU, vključno z izvajanjem pooblastil iz te direktive s strani nacionalnih organov, pristojnih za konkurenco, mora biti skladen s splošnimi načeli prava Unije in Listine Evropske unije o temeljnih pravicah.
2. Države članice zagotovijo, da se pri izvajanju pooblastil iz odstavka 1 uporabljajo ustrezni zaščitni ukrepi glede pravic obrambe podjetij, vključno s pravico do izjave in pravico do učinkovitega pravnega sredstva pred sodiščem.
3. Države članice zagotovijo, da nacionalni organi, pristojni za konkurenco, postopek za uveljavljanje pravil konkurence v zvezi z uporabo členov 101 in 102 PDEU izvedejo v razumnem časovnem okviru. Države članice zagotovijo, da nacionalni organi, pristojni za konkurenco, pred sprejetjem odločbe na podlagi člena 10 te direktive sprejmejo povzetek ugotovitev o domnevnih kršitvah.

POGLAVJE III

NEODVISNOST IN VIRI

Člen 4

Neodvisnost

1. Da se zagotovi neodvisnost nacionalnih upravnih organov, pristojnih za konkurenco, pri uporabi členov 101 in 102 PDEU, države članice zagotovijo, da ti organi opravljajo svoje naloge in izvajajo svoja pooblastila nepristransko ter v interesu učinkovite in enotne uporabe zadevnih določb ter ob upoštevanju sorazmernih zahtev glede odgovornosti in brez poseganja v tesno sodelovanje med organi, pristojnimi za konkurenco, v okviru Evropske mreže za konkurenco.
2. Države članice zlasti zagotovijo vsaj, da osebe in osebe, ki sprejemajo odločitve, s katerimi se izvajajo pooblastila iz členov 10 do 13 in člena 16 te direktive, v nacionalnih upravnih organih, pristojnih za konkurenco:
 - (a) lahko opravljajo svoje naloge in izvajajo svoja pooblastila za uporabo členov 101 in 102 PDEU neodvisno od političnih in drugih zunanjih vplivov;
 - (b) ne zahtevajo in ne sprejemajo navodil od vlade ali katerega drugega javnega ali zasebnega subjekta pri opravljanju svojih nalog in izvajanju svojih pooblastil za uporabo členov 101 in 102 PDEU, brez poseganja v pravico vlade države članice, da po potrebi izda splošna pravila politik, ki niso povezana s sektorskimi raziskavami ali s posebnimi postopki za uveljavljanje pravil konkurence, in
 - (c) se vzdržijo vsakršnega ravnanja, ki bi bilo nezdržljivo z opravljanjem njihovih nalog in/ali izvajanjem njihovih pooblastil za uporabo členov 101 in 102 PDEU, poleg tega pa za njih veljajo postopki za zagotovitev, da se v razumnem času po prenehanju mandata ali zaposlitve vzdržijo obravnave postopkov za uveljavljanje pravil konkurence, ki bi lahko povzročili nasprotje interesov.

3. Oseb, ki sprejemajo odločitve, s katerimi se izvajajo pooblastila iz členov 10 do 13 in člena 16 te direktive, v nacionalnih upravnih organih, pristojnih za konkurenco, se iz teh organov ne sme razrešiti zaradi razlogov, povezanih s pravilnim opravljanjem njihovih nalog ali pravilnim izvajanjem njihovih pooblastil za uporabo členov 101 in 102 PDEU, kot je opredeljeno v členu 5(2) te direktive. Razrešijo se lahko samo, če ne izpolnjujejo več pogojev, ki se zahtevajo za opravljanje njihovih nalog, ali če so storili hujšo kršitev po nacionalnem pravu. Pogoji, ki se zahtevajo za opravljanje njihovih nalog, in opredelitev hujše kršitve se vnaprej določijo v nacionalnem pravu, pri čemer se upošteva potreba po zagotovitvi učinkovitega uveljavljanja pravil konkurence.

4. Države članice zagotovijo, da se osebe, ki sprejemajo odločitve, s katerimi se izvajajo pooblastila iz členov 10 do 13 in člena 16 te direktive v nacionalnih upravnih organih, pristojnih za konkurenco, izberejo, zaposlijo ali imenujejo v skladu z jasnimi, preglednimi in v nacionalnem pravu vnaprej določenimi postopki.

5. Nacionalni upravni organi, pristojni za konkurenco, so pooblaščen, da prednostno razporedijo svoje naloge za uporabo členov 101 in 102 PDEU, kot je navedeno v členu 5(2) te direktive. Kolikor so nacionalni upravni organi, pristojni za konkurenco, obvezani obravnavati formalne pritožbe, so ti organi pooblaščen, da takšne pritožbe zavržejo z utemeljitvijo, da obravnavo takšnih pritožb ne uvrščajo med svoje prednostne naloge. To ne posega v pooblastilo nacionalnih upravnih organov, pristojnih za konkurenco, da pritožbe zavržejo iz drugih razlogov, določenih v nacionalnem pravu.

Člen 5

Viri

1. Države članice zagotovijo vsaj, da imajo nacionalni organi, pristojni za konkurenco, zadostno število usposobljenega osebja in ustrezne finančne, tehnične in tehnološke vire, ki so potrebni za učinkovito opravljanje njihovih nalog in učinkovito izvajanje njihovih pooblastil za uporabo členov 101 in 102 PDEU, kakor je določeno v odstavku 2 tega člena.

2. Nacionalni organi, pristojni za konkurenco, so za namene odstavka 1 zmožni najmanj opravljati preiskave z namenom uporabe členov 101 in 102 PDEU, sprejemati odločbe ob uporabi zadevnih določb na podlagi člena 5 Uredbe (ES) št. 1/2003 in tesno sodelovati v okviru Evropske mreže za konkurenco, da se zagotovi učinkovita in enotna uporaba členov 101 in 102 PDEU. Kolikor je to določeno v nacionalnem pravu, lahko nacionalni organi, pristojni za konkurenco, po potrebi tudi svetujejo javnim institucijam in organom v zvezi z zakonodajnimi, regulativnimi in upravnimi ukrepi, ki bi lahko vplivali na konkurenco na notranjem trgu, ter ozaveščajo javnost glede členov 101 in 102 PDEU.

3. Države članice brez poseganja v nacionalna proračunska pravila in postopke zagotovijo, da se nacionalnim organom, pristojnim za konkurenco, dodeli neodvisnost pri porabi dodeljenega proračuna za namene izvajanja njihovih nalog, kot je določeno v odstavku 2.

4. Države članice zagotovijo, da nacionalni upravni organi, pristojni za konkurenco, vladnemu ali parlamentarnemu organu redno predložijo poročila o svojih dejavnostih in virih. Države članice zagotovijo, da taka poročila vključujejo informacije o imenovanjih in razrešitvah članov organa odločanja, znesku sredstev, dodeljenih v ustreznem letu, in vseh spremembah tega zneska glede na prejšnja leta. Takšna poročila se dajo na voljo javnosti.

POGLAVJE IV

POOBLASTILA

Člen 6

Pooblastilo za pregled poslovnih prostorov

1. Države članice zagotovijo, da lahko nacionalni upravni organi, pristojni za konkurenco, izvedejo vse nenapovedane preglede podjetij in podjetniških združenj, potrebne za uporabo členov 101 in 102 PDEU. Države članice zagotovijo, da so uradniki in druge spremljevalne osebe, ki so jih nacionalni organi, pristojni za konkurenco, pooblastili ali imenovali za izvajanje takih pregledov, pooblaščen najmanj, da:

- (a) vstopijo v vse prostore, na zemljišča in v prevozna sredstva podjetij in podjetniških združenj;
- (b) pregledajo poslovne knjige in drugo dokumentacijo, povezano s poslovanjem podjetja, ne glede na vrsto nosilca, na katerem je shranjena, in imajo pravico do dostopa do katerih koli informacij, ki so dostopne subjektu, ki je predmet pregleda;

- (c) odvzamejo ali pridobijo, ne glede na obliko, kopije takšnih poslovnih knjig ali dokumentacije ali izvlečke iz njih in, kadar menijo, da je to ustrezno, nadaljujejo s takimi iskanji informacij in izberejo kopije ali izvlečke v prostorih nacionalnih organov, pristojnih za konkurenco, ali katerih koli drugih za to določenih prostorih;
- (d) zapečatijo vse poslovne prostore ter poslovne knjige ali dokumentacijo za trajanje in v obsegu, ki sta potrebna za izvedbo pregleda;
- (e) zaprosijo katerega koli predstavnika ali člana osebja podjetja ali podjetniškega združenja za pojasnilo dejstev ali dokumentov, ki se nanašajo na predmet in namen pregleda, in njegove odgovore zabeležijo v zapisnik.

2. Države članice zagotovijo, da se morajo podjetja in podjetniška združenja podvreči pregledom iz odstavka 1. Države članice zagotovijo tudi, da kadar podjetje ali podjetniško združenje nasprotuje pregledu, ki ga odredi nacionalni upravni organ, pristojen za konkurenco, in/ali ga odobri nacionalni pravosodni organ, lahko nacionalni organi, pristojni za konkurenco, pridobijo potrebno pomoč policije ali enakovrednega organa za izvajanje tovrstnih pooblastil, da jim omogoči izvedbo pregleda. Takšna pomoč se lahko pridobi tudi kot previdnostni ukrep.

3. Ta člen ne posega v zahteve iz nacionalnega prava, da je za take preglede potrebna predhodna odobritev nacionalnega pravosodnega organa.

Člen 7

Pooblastilo za pregled drugih prostorov

1. Če obstaja utemeljen sum, da se poslovne knjige oziroma druga dokumentacija, povezana s poslovanjem in predmetom pregleda, ki so lahko pomembne za dokazovanje kršitve člena 101 ali 102 PDEU, hranijo v katerih koli prostorih, na zemljiščih ali v prevoznih sredstvih, ki niso navedeni v točki (a) člena 6(1) te direktive, vključno z domovi vodilnih delavcev in drugih zaposlenih v zadevnih podjetjih ali podjetniških združenjih, države članice zagotovijo, da lahko nacionalni upravni organi, pristojni za konkurenco, izvedejo nenapovedane preglede v teh prostorih, na zemljiščih in v prevoznih sredstvih.
2. Takšni pregledi se ne izvedejo brez predhodne odobritve nacionalnega pravosodnega organa.
3. Države članice zagotovijo, da imajo uradniki in druge spremljevalne osebe, ki so jih nacionalni organi, pristojni za konkurenco, pooblastili ali imenovali za izvajanje pregleda v skladu z odstavkom 1 tega člena, najmanj pooblastila iz točk (a), (b) in (c) člena 6(1) in člena 6(2).

Člen 8

Zahteve za informacije

Države članice zagotovijo, da lahko nacionalni upravni organi, pristojni za konkurenco, od podjetij in podjetniških združenj zahtevajo, da jim v določenem in razumnem roku predložijo vse potrebne informacije za uporabo členov 101 in 102 PDEU. Take zahteve za informacije so sorazmerne ter naslovnikov, ki so jim zahteve namenjene, ne obvezujejo, da priznajo kršitev členov 101 in 102 PDEU. Obveznost zagotoviti vse potrebne informacije zajema informacije, ki so dostopne takim podjetjem ali podjetniškim združenjem. Nacionalni organi, pristojni za konkurenco, so pooblaščen tudi, da od katere koli druge fizične ali pravne osebe zahtevajo, da v določenem in razumnem roku predloži informacije, ki bi lahko bile relevantne za uporabo členov 101 in 102 PDEU.

Člen 9

Razgovori

Države članice zagotovijo, da so nacionalni upravni organi, pristojni za konkurenco, pooblaščen najmanj, da lahko na razgovor povabi katerega koli predstavnika podjetja ali podjetniškega združenja, katerega koli predstavnika druge pravne osebe in katero koli fizično osebo, kadar bi takšen predstavnik ali fizična oseba lahko razpolagala z informacijami, relevantnimi za uporabo členov 101 in 102 PDEU.

*Člen 10***Ugotavljanje in odprava kršitev**

1. Države članice zagotovijo, da lahko nacionalni organi, pristojni za konkurenco, kadar ugotovijo kršitev člena 101 ali 102 PDEU, z odločbo zahtevajo od zadevnih podjetij ali podjetniških združenj, da to kršitev odpravijo. V ta namen jim lahko naložijo vse ravnalne ali strukturne ukrepe, ki so sorazmerni s storjeno kršitvijo in potrebni za njeno učinkovito odpravo. V skladu z načelom sorazmernosti nacionalni organi, pristojni za konkurenco, kadar izbirajo med dvema enako učinkovitima ukrepoma, izberejo ukrep, ki predstavlja najmanjše breme za podjetje.

Države članice zagotovijo, da so nacionalni organi, pristojni za konkurenco, pooblaščen za ugotavljanje, da je bila kršitev člena 101 ali 102 PDEU storjena v preteklosti.

2. Kadar se nacionalni organi, pristojni za konkurenco, po tem, ko obvestijo Komisijo v skladu s členom 11(3) Uredbe (ES) št. 1/2003, odločijo, da ni razloga za nadaljevanje postopka za uveljavljanje pravil konkurence in zato zaključijo ta postopek, države članice zagotovijo, da ti nacionalni organi, pristojni za konkurenco, ustrezno obvestijo Komisijo.

*Člen 11***Začasni ukrepi**

1. Države članice zagotovijo, da so nacionalni organi, pristojni za konkurenco, pooblaščen, da podjetjem ali podjetniškim združenjem po uradni dolžnosti z odločbo naložijočasne ukrepe, vsaj v nujnih primerih, kadar obstaja nevarnost hude in nepopravljive škode za konkurenco, na podlagi ugotovitve kršitve člena 101 ali 102 PDEU na prvi pogled. Takšna odločba mora biti sorazmerna in se uporablja bodisi za določeno obdobje, ki ga je mogoče podaljšati, kolikor je to potrebno in primerno, ali do sprejetja pravnomočne odločbe. Nacionalni organi, pristojni za konkurenco, obveščajo Evropsko mrežo za konkurenco o naložitvi takih začasnih ukrepov.

2. Države članice zagotovijo, da se zakonitost, vključno s sorazmernostjo, začasnih ukrepov iz odstavka 1 lahko presoja v pospešenih pritožbenih postopkih.

*Člen 12***Zaveze**

1. Države članice zagotovijo, da lahko nacionalni organi, pristojni za konkurenco, v postopku za uveljavljanje pravil konkurence, ki so ga začeli za sprejetje odločbe, s katero bi zahtevali odpravo kršitve člena 101 ali 102 PDEU, po formalnem ali neformalnem zahtevanju mnenj udeležencev na trgu, zaveze, ki jih dajo podjetja ali podjetniška združenja v odgovor na pomisleke, ki so jih izrazili nacionalni organi, pristojni za konkurenco, z odločbo spremenijo v zavezujoče. Takšna odločba je lahko časovno omejena in ugotavlja, da nacionalni organ, pristojen za konkurenco, nima več razlogov za ukrepanje.

2. Države članice zagotovijo, da imajo nacionalni organi, pristojni za konkurenco, učinkovita pooblastila za spremljanje izvajanja zavez iz odstavka 1.

3. Države članice zagotovijo, da lahko organi, pristojni za konkurenco, ponovno začnejo postopek za uveljavljanje pravil konkurence, kadar se je bistveno spremenilo katero od dejstev, na katerih je temeljila odločba iz odstavka 1, kadar podjetje ali podjetniško združenje ravna v nasprotju s svojimi zavezami ali kadar je odločba iz odstavka 1 temeljila na nepopolnih, nepravilnih ali zavajajočih informacijah, ki so jih zagotovile stranke.

POGLAVJE V

GLOBE IN PERIODIČNE DENARNE KAZNI*Člen 13***Globe za podjetja in podjetniška združenja**

1. Države članice zagotovijo, da lahko nacionalni upravni organi, pristojni za konkurenco, bodisi z odločbo v okviru svojega postopka za uveljavljanje pravil konkurence izrečejo učinkovite, sorazmerne in odvračilne globe bodisi v nekazenskem sodnem postopku zahtevajo izrek takih glob podjetjem in podjetniškim združenjem, kadar ta naklepno ali iz malomarnosti kršijo člen 101 ali 102 PDEU.

2. Države članice zagotovijo najmanj, da lahko nacionalni upravni organi, pristojni za konkurenco, bodisi z odločbo v okviru svojega postopka za uveljavljanje pravil konkurence izrečejo učinkovite, sorazmerne in odvračilne globe bodisi v nekazenskem sodnem postopku zahtevajo izrek takih glob podjetjem in podjetniškim združenjem. Te globe se določijo sorazmerno glede na skupni svetovni promet teh podjetij ali podjetniških združenj, kadar naklepno ali iz malomarnosti storijo naslednje:

- (a) se ne podvržejo pregledu, kot je določeno v členu 6(2);
- (b) prelomijo pečate, ki jih namestijo uradniki ali druge spremljevalne osebe, ki so jih pooblastili ali imenovali nacionalni organi, pristojni za konkurenco, kot je določeno v točki (d) člena 6(1);
- (c) v odgovor na vprašanje iz točke (e) člena 6(1) dajo nepravilen, zavajajoč odgovor, ali ne dajo ali nočejo dati popolnega odgovora;
- (d) predložijo nepravilne, nepopolne ali zavajajoče informacije v odgovor na zahtevo iz člena 8 ali ne predložijo informacij v določenem roku;
- (e) se ne udeležijo razgovora iz člena 9;
- (f) ne upoštevajo odločbe iz členov 10, 11 in 12.

3. Države članice zagotovijo, da postopki iz odstavka 1 in 2 omogočajo izrek učinkovitih, sorazmernih in odvračilnih glob.

4. Ta člen ne posega v nacionalno zakonodajo, ki omogoča izrek sankcij v kazenskem sodnem postopku, pod pogojem, da uporaba te zakonodaje ne vpliva na učinkovito in enotno uveljavljanje členov 101 in 102 PDEU.

5. Države članice zagotovijo, da se za namen izreka glob obvladujočim podjetjem ter pravnim in gospodarskim naslednikom podjetij uporablja pojem podjetja.

Člen 14

Izračun glob

1. Države članice zagotovijo, da nacionalni organi, pristojni za konkurenco, pri določanju zneska izrečene globe za kršitev člena 101 ali 102 PDEU upoštevajo tako težo kot tudi trajanje kršitve.

2. Države članice zagotovijo, da lahko nacionalni organi, pristojni za konkurenco, pri določanju zneska izrečene globe za kršitev členov 101 ali 102 PDEU v skladu s členom 18(3) Direktive 2014/104/EU upoštevajo odškodnino, plačano na podlagi sporazumne poravnave.

3. Države članice zagotovijo, da je podjetniško združenje, kadar mu je izrečena globa za kršitev člena 101 ali 102 PDEU ob upoštevanju prometa njegovih članov in združenje samo ni plačilno sposobno, dolžno od svojih članov zahtevati prispevke za kritje zneska globe.

4. Države članice zagotovijo, da lahko nacionalni organi, pristojni za konkurenco, kadar prispevki iz odstavka 3 v roku, ki ga določijo, niso bili v celoti nakazani podjetniškemu združenju, zahtevajo plačilo globe neposredno od katerega koli podjetja, katerega predstavniki so bili člani organov odločanja tega združenja. Potem ko so nacionalni organi, pristojni za konkurenco, zahtevali plačilo od takih podjetij, če je to potrebno za zagotovitev, da bo globa plačana v celoti, imajo tudi pravico zahtevati plačilo neporavnane zneska globe od katerega koli člana združenja, ki je bil dejaven na trgu, na katerem se je kršitev zgodila. Vendar se plačilo v skladu s tem odstavkom ne zahteva od podjetij, ki dokažejo, da niso izvajala kršitve, za katero se je odločilo združenje, in bodisi niso vedela za njen obstoj bodisi so se od nje dejavno distancirala, preden se je preiskava začela.

Člen 15

Najvišji znesek globe

1. Države članice zagotovijo, da najvišji znesek globe, ki jo lahko nacionalni organi, pristojni za konkurenco, izrečejo vsakemu posameznemu podjetju ali podjetniškemu združenju, udeležnemu pri kršitvi člena 101 ali 102 PDEU, ne znaša manj kot 10 % skupnega svetovnega prometa podjetja ali podjetniškega združenja v poslovnem letu pred odločbo iz člena 13(1).

2. Kadar se kršitev podjetniškega združenja nanaša na dejavnost njegovih članov, najvišji znesek globe ne znaša manj kot 10 % vsote skupnega svetovnega prometa vsakega posameznega člana, dejavnega na trgu, ki ga je kršitev združenja prizadela. Vendar pa finančna obveznost vsakega posameznega podjetja v zvezi s plačilom globe ne presega najvišjega zneska, določenega v skladu z odstavkom 1.

Člen 16

Periodične denarne kazni

1. Države članice zagotovijo, da lahko nacionalni upravni organi, pristojni za konkurenco, podjetjem in podjetniškim združenjem z odločbo izrečejo učinkovite, sorazmerne in odvračilne periodične denarne kazni. Take periodične denarne kazni se določijo sorazmerno glede na povprečni dnevni skupni svetovni promet teh podjetij ali podjetniških združenj v predhodnem poslovnem letu na dan in se izračunajo od datuma, določenega v tej odločbi, in sicer da se ta podjetja ali podjetniška združenja prisili vsaj, da:

- (a) predložijo popolne in pravilne informacije na zahtevo iz člena 8;
- (b) se udeležijo razgovora iz člena 9.

2. Države članice zagotovijo, da lahko nacionalni organi, pristojni za konkurenco, podjetjem in podjetniškim združenjem z odločbo izrečejo učinkovite, sorazmerne in odvračilne periodične denarne kazni. Take periodične denarne kazni se določijo sorazmerno glede na povprečni dnevni skupni svetovni promet teh podjetij ali podjetniških združenj v predhodnem poslovnem letu na dan in se izračunajo od datuma, določenega v tej odločbi, da se ta podjetja in združenja prisili vsaj, da:

- (a) se podvržejo pregledu, kot je določeno v členu 6(2);
- (b) upoštevajo odločbe iz členov 10, 11 in 12.

POGLAVJE VI

PROGRAMI PRIZANESLJIVOSTI ZA SKRIVNE KARTELE

Člen 17

Odpustitev glob

1. Države članice zagotovijo, da imajo nacionalni organi, pristojni za konkurenco, vzpostavljene programe prizanesljivosti, ki jim omogočajo, da podjetjem, ki razkrijejo svojo udeležbo v skritem kartelu, priznajo odpustitev glob. To nacionalnim organom, pristojnim za konkurenco, ne preprečuje vzpostavitve programov prizanesljivosti za kršitve, ki niso skrivni karteli, ali programov prizanesljivosti, ki jim omogočajo, da priznajo odpustitev glob fizičnim osebam.

2. Države članice zagotovijo, da se odpustitev glob prizna le, kadar prijavitelj:

- (a) izpolnjuje pogoje iz člena 19;
- (b) razkrije svojo udeležbo v skrivnem kartelu ter
- (c) prvi predloži dokaze, ki:
 - (i) nacionalnemu organu, pristojnemu za konkurenco, ob prejemu prijave omogočajo izvedbo usmerjenega pregleda v zvezi s skrivnim kartelom, pod pogojem, da nacionalni organ, pristojen za konkurenco, še ni razpolagal z zadostnimi dokazi za izvedbo takšnega pregleda ali takšnega pregleda še ni izvedel, ali
 - (ii) po mnenju nacionalnega organa, pristojnega za konkurenco, zadoščajo za ugotovitev kršitve, ki jo zajema program prizanesljivosti, pod pogojem, da organ še ni razpolagal z zadostnimi dokazi za ugotovitev take kršitve in da pred tem ni nobeno drugo podjetje izpolnilo pogojev za priznanje odpustitve glob iz točke (i) v zvezi z navedenim skrivnim kartelom.

3. Države članice zagotovijo, da so vsa podjetja upravičena do odpustitve glob, razen podjetja, ki so sprejela ukrepe, da bi druga podjetja prisilila, da se pridružijo skrivnemu kartelu ali ostanejo del njega.

4. Države članice zagotovijo, da nacionalni organi, pristojni za konkurenco, prijavitelja obvestijo o tem, ali se mu prizna pogojna odpustitev. Prijavitelj lahko zahteva, da ga nacionalni organ, pristojen za konkurenco, pisno obvesti o izidu vloge. V primerih, ko nacionalni organ, pristojen za konkurenco, zavrne prijavo za odpustitev glob, lahko zadevni prijavitelj zahteva, da nacionalni organ, pristojen za konkurenco, njegovo prijavo upošteva kot prijavo za znižanje glob.

Člen 18

Znižanje glob

1. Države članice zagotovijo, da imajo nacionalni organi, pristojni za konkurenco, vzpostavljene programe prizanesljivosti, ki jim omogočajo, da podjetjem, ki ne izpolnjujejo pogojev za priznanje odpustitve glob, priznajo znižanje glob. To nacionalnim organom, pristojnim za konkurenco, ne preprečuje vzpostavitev programov prizanesljivosti za kršitve, ki niso skrivni karteli, ali programov prizanesljivosti, ki jim omogočajo, da priznajo znižanje glob fizičnim osebam.
2. Države članice zagotovijo, da se znižanje glob prizna le, če prijavitelj:
 - (a) izpolnjuje pogoje iz člena 19;
 - (b) razkrije svojo udeležbo v skrivnem kartelu in
 - (c) predloži dokaze o domnevnem skrivnem kartelu, ki imajo glede na dokaze, s katerimi nacionalni organ, pristojen za konkurenco, ob prejemu prijave že razpolaga, znatno dodano vrednost za namene dokazovanja kršitve, ki jo zajema program zanesljivosti.
3. Če prijavitelj predloži prepričljive dokaze, ki jih nacionalni organ, pristojen za konkurenco, uporabi za dokazovanje dodatnih dejstev, ki privedejo do povišanja glob v primerjavi z globami, ki bi se sicer izrekle udeležencem v skrivnem kartelu, države članice zagotovijo, da nacionalni organ, pristojen za konkurenco, pri določanju globe, ki se izreče prijavitelju za znižanje glob, ki je priskrbel ta dokaz, ne upošteva takih dodatnih dejstev.

Člen 19

Splošni pogoji za prizanesljivost

Države članice zagotovijo, da mora prijavitelj, da bi bil upravičen do prizanesljivosti, kar zadeva udeležnost v skrivnih kartelih, izpolniti naslednje pogoje:

- (a) najpozneje takoj po vložitvi svoje prijave za prizanesljivost je končal svojo udeležbo v domnevnem skrivnem kartelu, z izjemo dejavnosti, ki bi bile po mnenju nacionalnega organa, pristojnega za konkurenco, razumno potrebne za ohranitev integritete njegove preiskave;
- (b) odkrito, v celoti, neprenehoma in brez odlašanja sodeluje z nacionalnim organom, pristojnim za konkurenco, od vložitve prijave do trenutka, ko organ s sprejetjem odločbe ali kako drugače konča svoj postopek za uveljavljanje pravil konkurence zoper vse stranke, ki so predmet njegove preiskave; tako sodelovanje vključuje:
 - (i) da se organu, pristojnemu za konkurenco, nemudoma zagotovijo vse relevantne informacije in dokazi v zvezi z domnevnim skrivnim kartelom, ki preidejo v posest prijavitelja ali so mu dostopni, zlasti:
 - ime in naslov prijavitelja,
 - imena vseh drugih podjetij, ki so udeležena ali so bila udeležena v domnevnem skrivnem kartelu,
 - podroben opis domnevnega skrivnega kartela, vključno z zadevnimi proizvodi, zadevnimi ozemlji, trajanjem in naravo ravnanja domnevnega skrivnega kartela,
 - informacije o prijavah za prizanesljivost v zvezi z domnevnim skrivnim kartelom, ki so bile ali morda bodo vložene pri drugih organih, pristojnih za konkurenco, ali organih, pristojnih za konkurenco, iz tretjih držav;
 - (ii) da prijavitelj ostane na razpolago nacionalnemu organu, pristojnemu za konkurenco, za vsa vprašanja, s katerimi bi lahko prispeval k ugotavljanju dejstev;
 - (iii) da se zagotovi razpoložljivost vodilnih delavcev in drugih zaposlenih za razgovore z nacionalnim organom, pristojnim za konkurenco, in se v razumnih mejah poskusi zagotoviti, da so za razgovore z navedenim organom na voljo tudi nekdanji vodilni delavci in drugi zaposleni;
 - (iv) da se relevantne informacije ali dokazi ne uničijo, ponaredijo ali skrijejo ter
 - (v) da se – če ni dogovorjeno drugače – dejstva ali kakršna koli vsebina prijave za prizanesljivost ne razkrije, dokler nacionalni organ, pristojen za konkurenco, v postopku za uveljavljanje pravil konkurence, ki ga vodi, ne poda svojih ugotovitev o domnevnih kršitvah, ter

- (c) med načrtovanjem vložitve prijave za prizanesljivost nacionalnemu organu, pristojnemu za konkurenco, prijavitelj ne sme:
- (i) uničiti, ponarejati ali skrivati dokazov glede domnevnega skrivnega kartela ali
 - (ii) razkriti dejstev ali kakšne koli vsebine svoje načrtovane prijave, razen drugim organom, pristojnim za konkurenco, ali organom, pristojnim za konkurenco, iz tretjih držav.

Člen 20

Oblika izjav za prizanesljivost

1. Države članice zagotovijo, da lahko prijavitelji predložijo pisne izjave za prizanesljivost v zvezi s celovitimi ali skrajšanimi prijavi in da imajo poleg tega nacionalni organi, pristojni za konkurenco, vzpostavljen sistem, ki jim omogoča, da sprejmejo take izjave bodisi ustno bodisi na drug način, ki prijaviteljem dopušča, da takih predloženih izjav nimajo v posesti, hrambi ali pod nadzorom.
2. Nacionalni organ, pristojen za konkurenco, na zahtevo prijavitelja pisno in z navedbo datuma in časa prejema potrdi prejem celovite ali skrajšane prijave.
3. Prijavitelji lahko izjave za prizanesljivost v zvezi s celovitimi ali skrajšanimi prijavi predložijo v uradnem jeziku ali enem od uradnih jezikov države članice zadevnega nacionalnega organa, pristojnega za konkurenco, ali v katerem od drugih uradnih jezikov Unije, za katerega sta se nacionalni organ, pristojen za konkurenco, in prijavitelj dvostransko dogovorila.

Člen 21

Zaznamki za prijave za odpustitev glob

1. Države članice zagotovijo, da se lahko podjetjem, ki želijo vložiti prijavo za odpustitev glob, na njihovo prošnjo najprej zagotovi mesto v vrstnem redu za priznanje prizanesljivosti za obdobje, ki ga za vsak primer posebej določi nacionalni organ, pristojen za konkurenco, da lahko prijavitelj pridobi informacije in dokaze, potrebne za to, da bi dosegel ustrezní dokazni prag za odpustitev glob.
2. Države članice zagotovijo, da imajo nacionalni organi, pristojni za konkurenco, diskrecijsko pravico, da prošnjo iz odstavka 1 odobrijo ali ne.

Podjetje, ki vloži tako prošnjo, nacionalnemu organu, pristojnemu za konkurenco, zagotovi določene informacije, če so razpoložljive, kot so:

- (a) ime in naslov prijavitelja;
 - (b) razlog za pomisleke, zaradi katerih je bila prošnja vložena;
 - (c) imena vseh drugih podjetij, ki so udeležena ali so bila udeležena v domnevnem skrivnem kartelu;
 - (d) informacije o zadevnih proizvodih in ozemljih;
 - (e) trajanje in narava domnevnega skrivnega kartela;
 - (f) informacije o prijavah za prizanesljivost v zvezi z domnevnim skrivnim kartelom, ki so bile ali morda bodo vložene pri drugih organih, pristojnih za konkurenco, ali organih, pristojnih za konkurenco, iz tretjih držav.
3. Države članice zagotovijo, da se šteje, da so bile vse informacije in dokazi, ki jih je prijavitelj priskrbel v roku, določenem v skladu z odstavkom 1, predložene v času vložitve prvotne prošnje.
 4. Prijavitelji lahko prošnjo iz odstavka 1 vložijo v uradnem jeziku ali enem od uradnih jezikov države članice zadevnega nacionalnega organa, pristojnega za konkurenco, ali v katerem od drugih uradnih jezikov Unije, za katerega sta se nacionalni organ, pristojen za konkurenco, in prijavitelj dvostransko dogovorila.
 5. Države članice lahko možnost, da se najprej zaprosi za mesto v vrsti za priznanje prizanesljivosti, zagotovijo tudi podjetjem, ki želijo vložiti prijavo za znižanje glob.

Člen 22

Skrajšane prijave

1. Države članice zagotovijo, da nacionalni organi, pristojni za konkurenco, sprejmejo skrajšane prijave prijaviteljev, ki so pri Komisiji bodisi v obliki prošnje za zaznamek bodisi v obliki celovite prijave vložili prijavo za prizanesljivost v zvezi z istim domnevnim skrivnim kartelom, pod pogojem, da take skrajšane prijave zajemajo več kot tri države članice kot zadevna ozemlja.

2. Skrajšane prijave vsebujejo kratek opis vseh naslednjih elementov:
 - (a) ime in naslov prijavitelja;
 - (b) imena drugih udeležencev v domnevnem skrivnem kartelu;
 - (c) zadevni proizvodi in ozemlja;
 - (d) trajanje in narava domnevnega skrivnega kartela;
 - (e) država članica oziroma države članice, v katerih je verjetno, da se nahajajo dokazi domnevnega skrivnega kartela, ter
 - (f) informacije o prijavah za prizanesljivost v zvezi z domnevnim skrivnim kartelom, ki so bile ali morda bodo vložene pri drugih organih, pristojnih za konkurenco ali organih, pristojnih za konkurenco, iz tretjih držav.

3. Kadar Komisija prejme celovito prijavo, nacionalni organi, pristojni za konkurenco, pa skrajšane prijave v zvezi z istim domnevnim kartelom, je Komisija v obdobju, ko še ni jasno, ali bo v celoti ali deloma obravnavala zadevo, glavna sogovornica prijavitelja, zlasti pri zagotavljanju navodil prijavitelju o tem, kako naj ravna pri morebitnih nadaljnjih internih preiskavah. Komisija v tem obdobju obvešča zadevne nacionalne organe, pristojne za konkurenco, o dogajanju, če jo organ zaprosi za to.

Države članice zagotovijo, da lahko nacionalni organi, pristojni za konkurenco, dokler ne zahtevajo vložitev celovite prijave v skladu z odstavkom 5, od prijavitelja zahtevajo posebna pojasnila le glede elementov iz odstavka 2.

4. Države članice zagotovijo, da nacionalni organi, pristojni za konkurenco, ki prejmejo skrajšane prijave, preverijo, ali so pred prejemom takih prijav že prejeli skrajšano ali celovito prijavo v zvezi z istim domnevnim skrivnim kartelom od kakega drugega prijavitelja. Če nacionalni organ, pristojen za konkurenco, ni prejel take prijave od drugega prijavitelja, obenem pa meni, da skrajšana prijava izpolnjuje zahteve iz odstavka 2, o tem obvesti prijavitelja.

5. Države članice zagotovijo, da lahko prijavitelji, potem ko je Komisija zadevne nacionalne organe, pristojne za konkurenco, obvestila, da v celoti ali deloma ne namerava obravnavati zadeve, pri zadevnih nacionalnih organih, pristojnih za konkurenco, vložijo celovite prijave. Le v izrednih okoliščinah, kadar je to nujno potrebno zaradi natančne opredelitve zadeve ali dodelitve zadeve, lahko nacionalni organ, pristojen za konkurenco, od prijavitelja zahteva vložitev celovite prijave, še preden je Komisija obvestila zadevne nacionalne organe, pristojne za konkurenco, da v celoti ali deloma ne namerava obravnavati zadeve. Nacionalni organi, pristojni za konkurenco, imajo pooblastilo, da določijo razumno obdobje, v katerem mora prijavitelj vložiti celovito prijavo skupaj z ustreznimi dokazi in informacijami. To ne posega v pravico prijavitelja, da celovito prijavo prostovoljno vloži še pred navedenim obdobjem.

6. Če prijavitelj vloži celovito prijavo v skladu z odstavkom 5 v obdobju, ki ga je določil nacionalni organ, pristojen za konkurenco, države članice zagotovijo, da se šteje, da je bila celovita prijava vložena v času vložitve skrajšane prijave, če skrajšana prijava zajema isti zadevni proizvod ali proizvode ter isto zadevno ozemlje ali ozemlja ter isto trajanje domnevnega skrivnega kartela kot prijava za prizanesljivost, vložena pri Komisiji, ki je bila morda posodobljena.

Člen 23

Povezanost prijav za odpustitev glob in sankcij zoper fizične osebe

1. Države članice zagotovijo, da so trenutni in nekdanji vodilni delavci in drugi zaposleni prijaviteljev, ki pri organih, pristojnih za konkurenco, vložijo prijavo za odpustitev glob, v celoti zaščiteni pred sankcijami, ki se v upravnih in nekazenskih sodnih postopkih v zvezi z njihovo udeležbo v skrivnem kartelu, ki ga zajema prijava za odpustitev glob, izrečejo za kršitve nacionalne zakonodaje, katere cilji so pretežno isti kot cilji iz člena 101 PDEU, če:

- (a) prijava podjetja za odpustitev glob, vložena pri organu, pristojnem za konkurenco, ki obravnava zadevo, izpolnjuje zahteve iz točk (b) in (c) člena 17(2);
- (b) ti trenutni in nekdanji vodilni delavci in drugi zaposleni v zvezi s tem aktivno sodelujejo z organom, pristojnim za konkurenco, ki obravnava zadevo, in
- (c) je bila prijava podjetja za odpustitev glob vložena, še preden so pristojni organi držav članic te trenutne ali nekdanje zadevne vodilne delavce in druge zaposlene obvestili o postopku, ki vodi do izreka sankcij iz tega odstavka.

2. Države članice zagotovijo, da so trenutni in nekdanji vodilni delavci in drugi zaposleni prijaviteljev, ki pri organih, pristojnih za konkurenco, vložijo prijavo za odpustitev glob, zaščiteni pred sankcijami, ki se v kazenskih postopkih v zvezi z njihovo udeležbo v skrivnem kartelu, ki ga zajema prijava za odpustitev glob, izrečejo za kršitve nacionalne zakonodaje, katere cilji so pretežno isti kot cilji člena 101 PDEU, če izpolnjujejo pogoje iz odstavka 1 in aktivno sodelujejo z organom, pristojnim za pregon. Če pogoj sodelovanja z organom, pristojnim za pregon, ni izpolnjen, lahko navedeni organ, pristojen za pregon, nadaljuje s preiskavo.

3. Države članice lahko z odstopanjem od odstavka 2 zaradi zagotovitve skladnosti z obstoječimi osnovnimi načeli svojih pravnih sistemov pristojnim organom omogočijo, da se lahko odločijo, da ne bodo izrekli sankcij ali bodo sankcije, ki se izrečejo v kazenskem postopku, samo ublažili, kolikor prispevek posameznikov iz odstavka 2 k odkritju in preiskavi skrivnega kartela pretehta nad interesom za pregon in/ali sankcioniranje teh posameznikov.

4. Da bi bila lahko zaščita iz odstavkov 1, 2 in 3, kadar gre za več kot eno jurisdikcijo, učinkovita, države članice v primerih, ko organ, pristojen za sankcioniranje ali pregon, ni v isti jurisdikciji kot organ, pristojen za konkurenco, ki obravnava zadevo, določijo, da potrebno komunikacijo med njima zagotavlja nacionalni organ, pristojen za konkurenco, iz jurisdikcije organa, pristojnega za sankcioniranje ali pregon.

5. Ta člen ne posega v pravico žrtev, ki so zaradi kršitve konkurenčnega prava utrpeli škodo, da v skladu z Direktivo 2014/104/EU zahtevajo popolno odškodnino za takšno škodo.

POGLAVJE VII

MEDSEBOJNA POMOČ

Člen 24

Sodelovanje med nacionalnimi organi, pristojnimi za konkurenco

1. Države članice zagotovijo, da se – kadar nacionalni upravni organi, pristojni za konkurenco, v imenu in za račun drugih nacionalnih organov, pristojnih za konkurenco, izvajajo pregled ali vodijo razgovor v skladu s členom 22 Uredbe (ES) št. 1/2003 – uradnikom in drugim spremljevalnim osebam, ki jih je nacionalni organ prosilec, pristojen za konkurenco, pooblastil ali imenoval, pod nadzorom uradnikov zaprosenega nacionalnega organa, pristojnega za konkurenco, dovoli, da so navzoči pri pregledu ali razgovoru in pri tem aktivno pomagajo zaprosenemu nacionalnemu organu, pristojnemu za konkurenco, kadar zaproseni nacionalni organ, pristojen za konkurenco, izvaja pooblastila iz členov 6, 7 in 9 te direktive.

2. Države članice zagotovijo, da so nacionalni upravni organi, pristojni za konkurenco, na svojem ozemlju pooblašteni, da v skladu s svojim nacionalnim pravom v imenu in za račun drugih nacionalnih organov, pristojnih za konkurenco, izvajajo pooblastila iz členov 6 do 9 te direktive, da ugotovijo, ali podjetja ali podjetniška združenja niso spoštovala preiskovalnih ukrepov in odločb nacionalnega organa prosilca, pristojnega za konkurenco, iz člena 6 in členov 8 do 12 te direktive. Nacionalni organ prosilec, pristojen za konkurenco, in zaproseni nacionalni organ, pristojen za konkurenco, sta pooblaščenata, da si ob upoštevanju omejitev iz člena 12 Uredbe (ES) št. 1/2003 izmenjujeta informacije in jih uporabita kot dokazno sredstvo za ta namen.

Člen 25

Zaprosila za vročitev predhodnih ugotovitev o domnevnih kršitvah in drugih dokumentov

Brez poseganja v kakršno koli drugo obliko vročitve, za katero se odloči organ prosilec v skladu s pravili, ki veljajo v njegovi državi članici, države članice zagotovijo, da zaproseni organ na zaprosilo organa prosilca in v imenu organa prosilca naslovniku vroči:

- katere koli predhodne ugotovitve o domnevni kršitvi člena 101 ali 102 PDEU ter katere koli odločbe, s katerimi se uporabita navedena člena;
- kateri koli drug procesni akt, sprejet v okviru postopkov za uveljavljanje pravil konkurence, ki bi moral biti v skladu z nacionalnim pravom vročen, ter
- katere koli druge ustrezne dokumente v zvezi z uporabo člena 101 ali 102 PDEU, med drugim tudi dokumente, ki se nanašajo na izvršitev odločb o izreku glob ali periodičnih denarnih kazni.

Člen 26

Zaprosila za izvršitev odločb o izreku glob ali periodičnih denarnih kazni

1. Države članice zagotovijo, da na zaprosilo organa prosilca zaproseni organ izvrši odločbe o izreku glob ali periodičnih denarnih kazni, ki jih je organ prosilec sprejel v skladu s členoma 13 in 16. To velja le, če se je organ prosilec, potem ko se je na svojem ozemlju v razumnih mejah skušal prepričati, da podjetje ali podjetniško združenje, zoper katero je treba izvršiti globo ali periodično denarno kazen, nima sredstev v državi članici organa prosilca, ki bi zadostovala, da bi bilo mogoče izterjati tako globo ali periodično denarno kazen.

2. Za primere, ki niso zajeti v odstavku 1 tega člena, zlasti primere, ko podjetje ali podjetniško združenje, zoper katero je treba izvršiti globo ali periodično denarno kazen, nima sedeža v državi članici organa prosilca, države članice zagotovijo, da zaproseni organ lahko izvrši odločbe o izreku glob ali periodičnih denarnih kazni, ki jih je organ prosilec sprejel v skladu s členoma 13 in 16, kadar organ prosilec tako zaprosi.

Točka (d) člena 27(3) se ne uporablja za namene tega odstavka.

3. Organ prosilec lahko zaprosi le za izvršitev pravnomočne odločbe.

4. Glede zastaralnih rokov za izvršitev glob ali periodičnih denarnih kazni se uporablja nacionalno pravo države članice organa prosilca.

Člen 27

Splošna načela sodelovanja

1. Države članice zagotovijo, da zaproseni organ izvrši zaprosila iz členov 25 in 26 v skladu z nacionalnim pravom države članice zaprosenega organa.

2. Zaprosila iz členov 25 in 26 se brez nepotrebnega odlašanja izvršijo z enotnim instrumentom, ki mu je priložena kopija akta, ki ga je treba vročiti ali izvršiti. Tak enotni instrument vsebuje:

- (a) ime, znani naslov naslovnika ter morebitne druge relevantne informacije za identifikacijo naslovnika;
- (b) povzetek relevantnih dejstev in okoliščin;
- (c) povzetek priložene kopije akta, ki ga je treba vročiti ali izvršiti;
- (d) naziv, naslov in druge kontaktne podatke o zaprosenem organu ter
- (e) roke za vročitev ali izvršitev, kot so zakonski ali zastaralni roki.

3. Za zaprosila iz člena 26 enotni instrument poleg zahtevanih elementov iz odstavka 2 tega člena vsebuje še:

- (a) informacije o odločbi, na podlagi katere je dovoljena izvršitev v državi članici organa prosilca;
- (b) datum, ko je odločba postala pravnomočna;
- (c) znesek globe ali periodične denarne kazni ter
- (d) informacije o tem, kako je organ prosilec v razumnih mejah skušal izvršiti odločbo na svojem ozemlju.

4. Enotni instrument, na podlagi katerega je zaprosenemu organu dovoljena izvršitev, je edina podlaga za izvršilne ukrepe, ki jih sprejme zaproseni organ, ob upoštevanju zahtev iz odstavka 2. Zanj se v državi članici zaprosenega organa ne zahteva nikakršna listina o priznanju, dopolnitvi ali nadomestitvi. Zaproseni organ sprejme vse potrebne ukrepe za izvršitev tega zaprosila, razen če se sklicuje na odstavek 6.

5. Organ prosilec zagotovi, da se enotni instrument pošlje zaprosenemu organu v uradnem jeziku ali enem od uradnih jezikov države članice zaprosenega organa, razen kadar se zaproseni organ in organ prosilec v vsaki posamezni zadevi dvostransko dogovorita, da je lahko enotni instrument poslan v drugem jeziku. Kadar je po nacionalnem pravu države članice zaprosenega organa to potrebno, organ prosilec priskrbi prevod akta, ki ga je treba vročiti, ali odločbe, na podlagi katere je dovoljena izvršitev globe ali periodične denarne kazni, v uradni jezik ali enega od uradnih jezikov države članice zaprosenega organa. To ne posega v pravico zaprosenega organa in organa prosilca, da se v vsaki posamezni zadevi dvostransko dogovorita, da se lahko tak prevod priskrbi v drugem jeziku.

6. Zaprošenemu organu ni treba izvršiti zaprosila iz člena 25 ali 26, če:

- (a) zaprosilo ni skladno z zahtevami tega člena ali
- (b) lahko zaprošeni organ razumno dokaže, da bi bila taka izvršitev zaprosila očitno v nasprotju z javnim redom v državi članici, v kateri naj bi bila izvršena.

Če zaprošeni organ namerava zavrniti zaprosilo za pomoč iz člena 25 ali 26 ali potrebuje dodatne informacije, stopi v stik z organom prosilcem.

7. Države članice zagotovijo, da organ prosilec na zaprosilo zaprošenega organa v celoti krije vse razumne dodatne stroške, vključno s stroški prevoda, dela in upravnimi stroški, povezane z ukrepi, sprejetimi na podlagi člena 24 ali 25.

8. Zaprošeni organ si lahko vse stroške, nastale v zvezi z ukrepi, sprejetimi na podlagi člena 26, vključno s stroški prevoda, dela in upravnimi stroški, povrne iz glob ali periodičnih denarnih kazni, ki jih je izterjal v imenu organa prosilca. Če zaprošenemu organu ne uspe izterjati glob ali periodičnih denarnih kazni, lahko od organa prosilca zahteva kritje nastalih stroškov.

Države članice lahko določijo, da lahko zaprošeni organ zahteva kritje stroškov, nastalih v zvezi z izvršitvijo takih odločb, tudi od podjetja, zoper katero je treba izvršiti globo ali periodično denarno kazen.

Zaprošeni organ izterja ustrezne zneske v valuti svoje države članice v skladu z zakoni, predpisi in upravnimi postopki ali praksami, ki veljajo v tej državi članici.

Zaprošeni organ po potrebi ter v skladu z nacionalnim pravom in prakso svoje države pretvori globe ali periodične denarne kazni v valuto države članice zaprošenega organa po menjalnem tečaju, ki je veljal na dan, ko so bile globe ali periodične denarne kazni izrečene.

Člen 28

Spori v zvezi z zaprosili za vročitev in za izvršitev odločb o izreku glob ali periodičnih denarnih kazni

1. Spori spadajo v okvir pristojnosti pristojnih organov države članice organa prosilca in jih ureja nacionalno pravo navedene države članice, kadar zadevajo:

- (a) zakonitost akta, ki ga je treba vročiti v skladu s členom 25, ali odločbe, ki jo je treba izvršiti v skladu s členom 26, in
- (b) zakonitost enotnega instrumenta, na podlagi katerega je dovoljena izvršitev v državi članici zaprošenega organa.

2. Spori v zvezi z izvršilnimi ukrepi, sprejetimi v državi članici zaprošenega organa, ali spori v zvezi z veljavnostjo vročitve, ki jo je izvedel zaprošeni organ, spadajo v okvir pristojnosti pristojnih organov države članice zaprošenega organa in jih ureja pravo navedene države članice.

POGLAVJE VIII

ZASTARALNI ROKI

Člen 29

Pravila o zastaralnih rokih za izrek glob in periodičnih denarnih kazni

1. Države članice zagotovijo, da se tek zastaralnih rokov za izrek glob ali periodičnih denarnih kazni s strani nacionalnih organov, pristojnih za konkurenco, v skladu s členoma 13 in 16, prekine oziroma se zastaranje pretrga za čas trajanja postopka za uveljavljanje pravil konkurence pred nacionalnimi organi, pristojnimi za konkurenco, drugih držav članic ali Komisijo v zvezi s kršitvijo, ki se nanaša na isti sporazum, sklep združenja, usklajeno ravnanje ali drugo ravnanje, prepovedano na podlagi člena 101 ali 102 TFEU.

Prekinitev teka zastaralnih rokov oziroma pretrganje zastaranja začne veljati z vročitvijo prvega uradnega preiskovalnega ukrepa najmanj enemu podjetju, ki je predmet postopka za uveljavljanje pravil konkurence. Uporablja se za vsa podjetja ali podjetniška združenja, ki so bila udeležena pri kršitvi.

Prekinitve oziroma pretrganje preneha na dan, ko zadevni organ, pristojen za konkurenco, konča svoj postopek za uveljavljanje pravil konkurence s sprejetjem odločbe iz člena 10, 12 ali 13 te direktive ali na podlagi člena 7, 9 ali 10 Uredbe (ES) št. 1/2003, ali na dan, ko je ugotovil, da ni več razloga, da bi še naprej ukrepal. Trajanje takega obdobja prekinitve oziroma pretrganja ne posega v absolutne zastaralne roke, določene v nacionalnem pravu.

2. Tek zastaralnega roka za izrek glob ali periodičnih denarnih kazni s strani nacionalnega organa, pristojnega za konkurenco, se prekine oziroma se to zastaranje pretrga za čas, ko o odločbi navedenega nacionalnega organa, pristojnega za konkurenco, teče postopek na pritožbenem sodišču.

3. Komisija zagotovi, da bo obvestilo o prvem uradnem preiskovalnem ukrepu, prejetu od nacionalnega organa, pristojnega za konkurenco, v skladu s členom 11(3) Uredbe (ES) št. 1/2003 na voljo drugim nacionalnim organom, pristojnim za konkurenco, v okviru sistema Evropske mreže za konkurenco.

POGLAVJE IX

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 30

Vloga nacionalnih upravnih organov, pristojnih za konkurenco, pred nacionalnimi sodišči

1. Države članice, ki določijo, da sta tako nacionalni upravni organ, pristojen za konkurenco, kot tudi nacionalni pravosodni organ, pristojen za konkurenco, odgovorna za uporabo členov 101 in 102 PDEU, zagotovijo, da lahko nacionalni upravni organ, pristojen za konkurenco, neposredno vloži tožbo pri nacionalnem pravosodnem organu, pristojnem za konkurenco.

2. Če nacionalna sodišča nastopajo v postopku zoper odločbe nacionalnih organov, pristojnih za konkurenco, ki za uporabo člena 101 ali 102 PDEU izvajajo pooblastila iz poglavja IV in členov 13 in 16 te direktive, vključno z izvršitvijo glob in periodičnih denarnih kazni, izrečenih v zvezi s tem, države članice zagotovijo, da je nacionalni upravni organ, pristojen za konkurenco, kot tak v celoti upravičen do nastopanja kot tožilec, tožena stranka ali nasprotna stranka v tem postopku, kot je ustrezno, ter da uživa enake pravice, kot jih imajo takšne javne stranke v teh postopkih.

3. Nacionalni upravni organ, pristojen za konkurenco, je pooblaščen, da z enakimi pravicami, kot so opredeljene v odstavku 2, vloži pritožbo zoper:

- (a) odločbe, s katerimi se nacionalna sodišča izrekajo o odločbah nacionalnih organov, pristojnih za konkurenco, iz poglavja IV in členov 13 in 16 te direktive v zvezi z uporabo člena 101 ali 102 TFEU, vključno z izvršitvijo glob in periodičnih denarnih kazni, izrečenih v zvezi s tem, ter
- (b) zavrnitev nacionalnega pravosodnega organa, da predhodno odobri pregled iz členov 6 in 7 te direktive, kolikor je taka odobritev potrebna.

Člen 31

Dostop strank do spisa in omejitve uporabe informacij

1. Države članice lahko določijo, da se, kadar nacionalni organ, pristojen za konkurenco, na podlagi ukrepov iz točke (e) člena 6(1), člena 8 ali člena 9 od fizične osebe zahteva informacije, te informacije ne uporabijo kot dokaz za izrek sankcij zoper to fizično osebo ali zoper njene ožje sorodnike.

2. Države članice zagotovijo, da nacionalni organi, pristojni za konkurenco, njihovi uradniki, uslužbenci in druge osebe, ki delajo pod nadzorom teh organov, ne razkrijejo informacij, ki jih pridobijo na podlagi pooblastil iz te direktive in za katere velja obveznost poklicne molčečnosti, razen če tako razkritje dovoljuje nacionalno pravo.

3. Države članice zagotovijo, da se dostop do izjav za prizanesljivost ali vlog za poravnavo odobri samo strankam, ki so predmet zadevnih postopkov, in samo za namene uveljavljanja njihovih pravic obrambe.

4. Države članice zagotovijo, da lahko stranka, ki je pridobila dostop do spisa postopka za uveljavljanje pravil konkurence nacionalnih organov, pristojnih za konkurenco, informacije iz izjav za prizanesljivost in vlog za poravnavo uporabi le, kadar je to potrebno za uveljavljanje njenih pravic obrambe v postopku pred nacionalnimi sodišči v zadevah, ki so neposredno povezane z zadevo, za katero je bil dostop odobren, in le kadar se tak postopek nanaša na:

- (a) porazdelitev globe med udeleženci kartela, ki jim jo je izrekel nacionalni organ, pristojen za konkurenco, in za plačilo katere so ti udeleženci solidarno odgovorni, ali

(b) presojo odločbe, s katero je nacionalni organ, pristojen za konkurenco, ugotovil kršitev člena 101 ali 102 PDEU ali določb nacionalnega konkurenčnega prava.

5. Države članice zagotovijo, da stranka v postopkih pred nacionalnimi sodišči ne uporabi naslednjih kategorij informacij, ki jih je pridobila v postopku za uveljavljanje pravil konkurence pred nacionalnimi organi, pristojnimi za konkurenco, dokler nacionalni organ, pristojen za konkurenco, s sprejetjem odločbe iz člena 10 ali 12 ali kako drugače ne konča svojega postopka za uveljavljanje pravil konkurence zoper vse stranke, ki so predmet njegove preiskave:

(a) informacije, ki jih je pripravila druga fizična ali pravna oseba posebej za postopek za uveljavljanje pravil konkurence pred nacionalnim organom, pristojnim za konkurenco,

(b) informacije, ki jih je med postopkom za uveljavljanje pravil konkurence zbral nacionalni organ, pristojen za konkurenco, in jih poslal strankam, ter

(c) vloge za poravnavo, ki so bile umaknjene.

6. Države članice zagotovijo, da se izjave za prizanesljivost med nacionalnimi organi, pristojnimi za konkurenco, izmenjajo v skladu s členom 12 Uredbe (ES) št. 1/2003 samo:

(a) s soglasjem prijavitelja ali

(b) kadar je nacionalni organ, pristojen za konkurenco, ki je prejel izjavo za prizanesljivost, prav tako prejel prijavo za prizanesljivost glede iste kršitve od istega prijavitelja, kot jo je prejel nacionalni organ, pristojen za konkurenco, ki pošilja izjavo za prizanesljivost, pod pogojem, da v času pošiljanja izjave za prizanesljivost prijavitelj ne more umakniti informacij, ki jih je predložil nacionalnemu organu, pristojnemu za konkurenco, ki je prejel izjavo za prizanesljivost.

7. Oblika, v kateri se predložijo izjave za prizanesljivost v skladu s členom 20, ne vpliva na uporabo odstavkov 3 do 6 tega člena.

Člen 32

Dopustnost dokazov pred nacionalnimi organi, pristojnimi za konkurenco

Države članice zagotovijo, da vrste dopustnih dokazov pred nacionalnim organom, pristojnim za konkurenco, vključujejo dokumente, ustne izjave, elektronska sporočila, posnetke in vse druge predmete, ki vsebujejo informacije, ne glede na njihovo obliko in vrsto nosilca, na katerem so shranjene.

Člen 33

Delovanje Evropske mreže za konkurenco

1. Stroški, ki jih ima Komisija v zvezi z vzdrževanjem in razvojem osrednjega informacijskega sistema Evropske mreže za konkurenco (sistem Evropske mreže za konkurenco) ter v zvezi s sodelovanjem v okviru Evropske mreže za konkurenco, se krijejo iz splošnega proračuna Unije v okviru razpoložljivih odobritev.

2. Evropska mreža za konkurenco mora biti zmožna oblikovati in po potrebi objaviti najboljše prakse in priporočila med drugim glede neodvisnosti, virov, pooblastil, glob in medsebojne pomoči.

POGLAVJE X

KONČNE DOLOČBE

Člen 34

Prenos

1. Države članice uveljavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, do 4. februarja 2021. O tem takoj obvestijo Komisijo.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice sporočijo Komisiji besedilo temeljnih določb predpisov nacionalnega prava, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 35

Pregled

Komisija do 12. decembra 2024 Evropskemu parlamentu in Svetu predstavi poročilo o prenosu in izvajanju te direktive. Če je ustrezno, lahko to direktivo pregleda in po potrebi predloži zakonodajni predlog.

Člen 36

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 37

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Strasbourgu, 11. decembra 2018

Za Evropski parlament

Predsednik

A. TAJANI

Za Svet

Predsednica

J. BOGNER-STRAUSS

Izjava Komisije

Komisija je seznanjena z besedilom člena 11 o začasnih ukrepih, o katerem sta se dogovorila Evropski parlament in Svet.

Začasni ukrepi so lahko ključno orodje za organe, pristojne za konkurenco, da zagotovijo, da konkurenca med potekom preiskave ni ovirana.

Da bi se organi, pristojni za konkurenco, lahko učinkoviteje soočali z razvojem dogodkov na hitro razvijajočih se trgih, se Komisija zavezuje, da bo v dveh letih od datuma prenosa te direktive opravila analizo, ali obstajajo sredstva za poenostavitev odobritev začasnih ukrepov v okviru Evropske mreže za konkurenco. Rezultati analize bodo predloženi Evropskemu parlamentu in Svetu.
